



Bryssel, 27. helmikuuta 2025
(OR. en)

6601/25

ENER 40
FISC 41
ECOFIN 218
ENV 105

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	27. helmikuuta 2025
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2025) 79 final
Asia:	KOMISSIION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN KOMITEALLE Kohtuuhintaista energiaa koskeva toimintasuunnitelma Energiaunionimme todellisen arvon hyödyntäminen kohtuuhintaisen, tehokkaan ja puhtaan energian varmistamiseksi kaikille eurooppalaisille

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2025) 79 final.

Liite: COM(2025) 79 final



Bryssel 26.2.2025
COM(2025) 79 final

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN
KOMITEALLE**

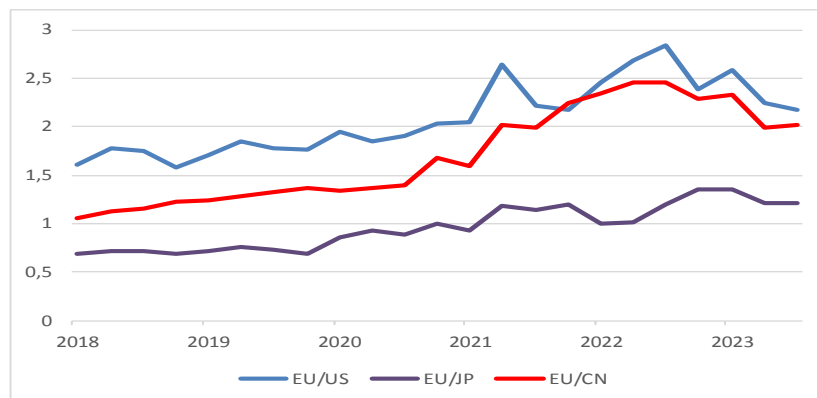
Kohtuuhintaista energiaa koskeva toimintasuunnitelma

**Energiaunionimme todellisen arvon hyödyntäminen kohtuuhintaisen, tehokkaan ja
puhtaan energian varmistamiseksi kaikille eurooppalaisille**

1. JOHDANTO

Energiamarkkinamme ruokkivat talouttamme, tukevat yhteiskuntaamme ja yhdistävät yhteisöjämme. Olemme yhdessä rakentaneet häiriönsietokykyisiä verkkoja, purkaneet talouskasvun ja kasvihuonekaasupäästöjen välisen kytköksen, vähentäneet riippuvuuksiamme ja osoittaneet johtajuutta maailmanlaajuisessa energiasiirtymässä. EU selvisi äskettäisestä energiakriisistä puhtaan energian nopean käyttöönoton, toimitusten monipuolistamisen, EU:n turvallisuuden kannalta kriittisten energiayhteyksien saatavuuden ja jäsenvaltioiden osoittaman solidaarisuuden ansiosta.

On kuitenkin selvä tarve vahvistaa energiaunionia kiireellisesti. Korkeat energiakustannukset vahingoittavat **kansalaisiamme**: energiaköyhyys vaikuttaa yli 46 miljoonaan eurooppalaiseen, ja se vaikuttaa suhteettoman paljon haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin.¹ **Teollisuuden** sähkön vähittäishinnat ovat lähes kaksinkertaistuneet: Keskisuurten teollisuuskuluttajien hinnat olivat 97 prosenttia vuosien 2014–2020 keskiarvon yläpuolella vuonna 2023.² **Energian hintojen ero** EU:n ja sen tärkeimpien kilpailijoiden välillä on kasvussa,³ ja vaarana on, että uusissa investoinneissa suositaan Euroopan ulkopuolisia maita ja että nykyistä teollisuutta siirtyy muualle, mikä saattaa johtaa alasajoon kriittisillä EU:n taloutta ja häiriönsietokykyä edistävillä ja laadukkaita työpaikkoja luovilla teollisuudenaloilla.⁴ Tilanne heikentää EU:n **maailmanlaajuista asemaa** ja kansainvälistä **kilpailukykyä**.⁵



Kaavio 1. Teollisuuden sähkön vähittäishintojen suhde maailmanmarkkinoilla ((Euroopan komission laatimat arviot) (Ykköstä suurempi suhdeluku tarkoittaa, että EU:n hinnat ovat korkeammat kuin kyseisen EU:n ulkopuolisen maan hinnat)

Sen vuoksi komissio käynnistää kunnianhimoisen ohjelman, jolla tuetaan kansalaisia, yrityksiä ja teollisuutta edistämällä kasvua ja investointeja sekä hiilestä irtautumista.

¹ Eurostatin tietokanta (verkkotietokoodi: *ilc_mdes01*).

² [Study on energy prices and costs – Evaluating impacts on households and industry – 2024 edition](#); Trinomics, 2025.

³ Ks. kuva 1. EU:n teollisuuden sähkön vähittäishinnat olivat vuoden 2024 toisella neljänneksellä 2,2 kertaa niin korkeat kuin Yhdysvalloissa, kaksi kertaa niin korkeat kuin Kiinassa ja 1,2 kertaa niin korkeat kuin Japanissa (missä ne ovat historiallisesti alhaisemmat).

⁴ Uusiutuvan energian ala työllisti EU:ssa noin 1,8 miljoonaa ihmistä vuonna 2023. [Renewable energy and jobs: Annual review 2024](#); IRENA yhteistyössä ILO:n kanssa, 2024.

⁵ [The future of European competitiveness, part B](#), kaavio 2; Mario Draghi, syyskuu 2024. Vähittäishintojen erot kasvavat EU:ssa, ja ne vaihtelevat alle 100 eurosta megawattitunnilta (PT, FI, SE) yli 250 euroon megawattitunnilta (Kypros, Unkari, Alankomaat).

EU:n kilpailukykykompassi⁶ ohjaa seuraavien viiden vuoden aikana työtä talouden dynamiikan elvyttämiseksi Euroopassa. Keskeinen osa tätä työtä on **puhtaan teollisen kehityksen ohjelma**, joka on **ilmasto- ja kilpailukyky politiikkaa yhdistävä kasvu- ja hyvinvointistrategiamme**. Puhtaan teollisen kehityksen ohjelman tukemiseksi **kohtuuhintaista energiaa koskevassa toimintasuunnitelmassa** keskitytään alentamaan kansalaisten, yritysten, teollisuuden ja yhteisöjen energiakustannuksia kaikkialla EU:ssa ottaen huomioon kaikkien ihmisten, myös haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien, tarpeet.

Toimintasuunnitelmassa esitetään toimenpiteitä **energialaskujen pienentämiseksi lyhyellä aikavälillä**. Samalla **nopeutetaan kipeästi kaivattujen kustannuksia säästävien rakenneuudistusten toteuttamista ja vahvistetaan energiajärjestelmiä tulevien hintasokkien lieventämiseksi**. Jäsenvaltioiden ja kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien täysipainoisen osallistumisen ansiosta näillä **kahdeksalla** kohtuuhintaista energiaa koskevalla **toimella** alennetaan energiakustannuksia ja autetaan rakentamaan aito **energiaunioni**, joka tarjoaa kilpailukykyä, turvallisuutta ja edellytyksiä hiilestä irtautumiseen ja oikeudenmukaiseen siirtymään sekä siirtää halvemman energian edut loppukäyttäjille.

2. ENERGIAKUSTANNUSTEN NOUSUN TAUSTALLA OLEVAT TEKIJÄT EU:SSA

Energialaskut määräytyvät seuraavien **tekijöiden yhdistelmän** perusteella: energian toimituskustannukset, jotka liittyvät kokonaiskulutustasoon, verkkokustannukset sekä valmisteverot ja muu verotus. Energian toimituskustannukset puolestaan riippuvat tukkuhinnoista, joita ohjaavat erilaiset tekijät, kuten tarjonta- ja kysyntäolosuhteet, energialähteiden yhdistelmä, energian siirtoverkot, kilpailu, sääolosuhteet ja geopoliittiset realiteetit sekä toimittajien välinen kilpailu vähittäismarkkinoilla. Nämä tekijät selittävät EU:n energiajärjestelmän **rakenteellisia haasteita**.

Ensinnäkin Euroopan riippuvuus **fossiilisten polttoaineiden tuonnista** johtaa energian hintojen epävakauteen ja korkeampiin toimituskustannuksiin ja tekee EU:sta haavoittuvamman ulkoisille paineille ja maailmanmarkkinoiden epävarmuudelle. Vaikka maakaasun kysyntä väheni 18 prosenttia elokuun 2022 ja toukokuun 2024 välisenä aikana⁷, EU on edelleen alttiina maailmanlaajuisille fossiilisten polttoaineiden hintavaihteluille, ja 90 prosenttia sen maakaasun kysynnästä katetaan tuonnilla.⁸ Liiallisen toimitusriippuvuuden seuraukset kävivät selviksi äskettäisen energiakriisin aikana. Venäjä käytti kaasuvientinään aseena, mikä aiheutti toimitusten epävarmuutta ja jyrkkiä hintapiikkejä. Vuonna 2022 **EU:n fossiilisten polttoaineiden tuontilasku oli 604 miljardia euroa**, kun se vuonna 2020 oli ennätyksellisen alhainen, 163 miljardia euroa.⁹ Fossiilisten polttoaineiden tuontikustannuksilla on **merkittävä vaikutus kuluttajien energialaskuihin**, sillä huomattava osuus (28,9 prosenttia) EU:n keskimääräisestä sähköntuotantoyhdistelmästä perustuu fossiilisiin polttoaineisiin¹⁰ ja liikenteessä käytetään pääasiassa öljytuotteita (ks. kaavio 2).

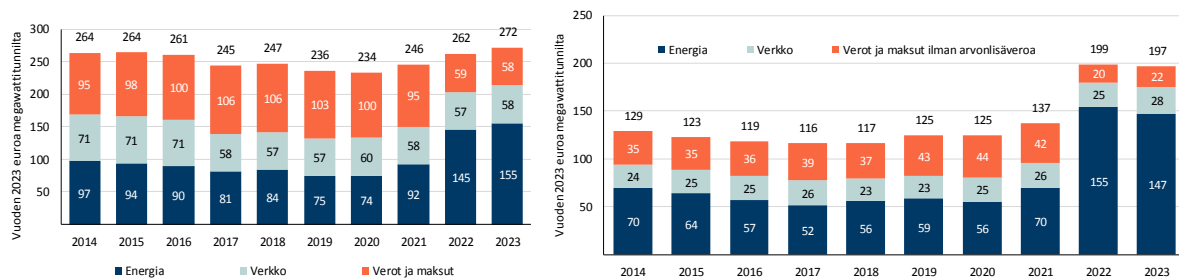
⁶ [EU:n kilpailukykykompassi](#) (COM(2025) 30 final).

⁷ [Euroopan vuoden 2040 ilmastotavoitetta koskeva vaikutustenarviointiraportti](#) (SWD(2024) 63 final, liite 8 (osa 3/5), kohta 1.2.3).

⁸ [Eurostatin maakaasutilastot](#). Euroopan tuonti oli 273 miljardia kuutiometriä vuonna 2024, kun se vuonna 2022 oli 334 miljardia kuutiometriä.

⁹ [Kertomus energian hinnoista ja kustannuksista Euroopassa](#) (COM(2024) 136 final); Euroopan komissio, maaliskuu 2024.

¹⁰ [European electricity review 2025](#); EMBER, tammikuu 2025.



Kaavio 2. EU:n kotitalouksien (vasemmalla) ja teollisuuden (oikealla) sähkölaskut vuoden 2023 reaalihintoina¹¹

Toiseksi myös **tehottomuus ja sähköjärjestelmän puutteellinen integraatio** vaikuttavat energialaskuihin. Euroopalla on maailmanlaajuisesti integroiduin verkko, mutta parannuksia tarvitaan **energian siirtoverkoissa, verkkoinfrastruktuurissa, energiajärjestelmän integroinnissa ja järjestelmän joustavuudessa**, jotta voidaan edistää halvempien ja puhtaampien energialähteiden integrointia. Lisäksi puhdasta energiaa ja verkkoja koskevien hankkeiden **pitkät lupamenettelyt** haittaavat edistymistä. Tämänhetkisten arvioiden mukaan vuoteen 2030 mennessä noin puolet EU:n uudesta rajat ylittävän sähkökapasiteetin tarpeesta jää ratkaisematta,¹² mikä jarruttaa energiamarkkinoiden täyttä yhdentymistä.

Lisäksi verkkomaksuilla sekä veroilla ja maksuilla katettavien **järjestelmäkustannusten kasvu** nostaa sähkön hintoja ja muodostaa merkittävän osan laskusta, joka saattaa nousta entisestään, koska verkkoihimme on suunnattava lähivuosina huomattavia investointeja.

3. AIDON ENERGIAUNIONIN RAKENTAMINEN KOHTUUIHINTAISEMMAN ENERGIAN TOIMITTAMISEKSI

EU:n energiapolitiikka tienhaarassa

Energia on unionin kulmakivi ja liikkeellepaneva voima. Meillä ei kuitenkaan ole vielä **aitoa energiaunionia**, vaikka olemmekin rakentaneet tiiviisti yhteenliitetyt energiamarkkinat. Olemme Euroopan unionin kannalta kriittisessä käännekohdassa. **Edessämme olevat haasteet ovat selviä ja kiireellisiä.** Energiakustannuksemme ovat edelleen verrattain korkeat, mikä merkitsee todellista riskiä Euroopan teollisuustoiminnan hiipumisesta ja muodostaa kriittisen uhan taloudellemme.

Toimimatta jättämisen kustannukset ovat suuremmat kuin toimimisen kustannukset. Puoliväliin pysähtyminen hiilestä irtautumisessa rasittaa talouksiamme ja teollista kapasiteettiamme. Esimerkiksi vuonna 2023 uusiutuvan energian osuuden supistuminen pelkästään Saksassa toi yli 3 miljardin euron kustannukset, ja tällöin menetettiin hyödyt, joita tämän halvan energian tuotanto tarjoaa kuluttajille ja yrityksille. Lisäksi sähköjärjestelmän monimutkaisuuden lisääntyessä myös kustannukset kasvavat: verkon ylikuormituksen hallinnan kustannukset, jotka johtuvat pääasiassa ajojärjestyksen uudelleenmäärittelystä, olivat enimmillään 5,2 miljardia euroa vuonna 2022¹³, ja ne voivat nousta 26 miljardiin euroon vuoteen 2030 mennessä.¹⁴ Tehokkain tapa hallita näitä kustannuksia ovat yhteiset ja

¹¹ Eurostat, [nrg_pc_204_c](#) ja [nrg_pc_205_c](#), 17. helmikuuta 2025.

¹² [Electricity Infrastructure Monitoring Report 2024](#), ACER, joulukuu 2024.

¹³ Verkkotariffit voivat nousta ajan myötä merkittävästi eli 60 prosenttia vuoteen 2050 mennessä vuoteen 2022 verrattuna. [Transmission capacities for cross-zonal trade of electricity and congestion management](#); ACER, heinäkuu 2024.

¹⁴ [Redispatch and Congestion Management](#); Yhteinen tutkimuskeskus (JRC), toukokuu 2024.

strategiset eurooppalaiset investoinnit ja samanaikaisesti teknologianeutraaliuden varmistaminen.

Puhtaan siirtymän puolitiehen jäämisestä koituvaa kustannusta lisäisi kustannus siitä, että **sisämarkkinoitamme ja niiden mahdollisuuksia alentaa hintoja ei hyödynnettäisi tehokkaasti**. Esimerkiksi Kaakkois-Euroopassa hinnat nousivat viime kesänä iltatunteina keskimäärin yli 250 euroon megawattitunnilta. Tämä johtui muun muassa rajatylittävän kapasiteetin puutteesta ja riittämättömästä joustavuudesta. Energiajärjestelmän parempi yhteenliitettävyyden olisi helpottanut tilannetta.

Puhtaan teollisen kehityksen ohjelman vauhdittaminen vahvan energiaunionin avulla

Haasteet ovat selviä, ja niin on myös energiaunionin rooli niiden ratkaisemisessa. Energiakriisi paljasti, miltä osin **meidän on edelleen vahvistettava infrastruktuuriamme ja syvennettävä EU:n energiamarkkinoiden yhdentymistä.**

Olemme jo toteuttaneet merkittäviä toimia. REPowerEU-suunnitelman myötä olemme nostaneet energiajärjestelmän häiriönsietokykyä parantamalla energiatehokkuutta, ottamalla käyttöön puhdasta tuotantoa ja monipuolistamalla toimituksiamme. Edistys on selvästi nähtävissä. Uuden tuuli- ja aurinkoenergian kapasiteetti oli ennätykselliset 78 gigawattia vuonna 2024 ja lämpöpumppujen myynti 3 miljoonaa yksikköä sekä vuonna 2022 että vuonna 2023. Uusiutuvien energialähteiden osuus EU:n sähköntuotannosta nousi vuonna 2024 ennätykselliseen 48 prosenttiin oltuaan 45 prosenttia vuonna 2023 ja 41 prosenttia vuonna 2022. **Pyrkimyksemme ovat tuottaneet tulosta:** kaasun hinnat ovat laskeneet huomattavasti kevään 2023 jälkeen. Komissio aikoo lähiviikkoina myös vauhdittaa REPowerEU-suunnitelman lopullista täytäntöönpanoa, jotta energiantuonti Venäjältä voidaan lopettaa täysin. Vaikka tuloksia on saavutettu, kestävien pitkän aikavälin ratkaisujen aikaansaamiseksi meidän ei kuitenkaan pidä ottaa askelia taaksepäin vaan jatkaa etenemistä. Meidän on vihdoinkin saatava aikaan aito energiaunioni **kolmen tärkeimmän mahdollistajan** avulla.

Ensinnäkin tarvitsemme **täysin yhdentyneet energiamarkkinat**, joiden tukena ovat **yhteenliitetyt ja digitalisoidut verkot** sekä yhtenäinen **sääntely- ja hallintojärjestelmä**. Energian sisämarkkinat ja Euroopan sähkömarkkinoiden yhdentymisen hyödyttävät kuluttajia jo noin 34 miljardilla eurolla vuosittain.¹⁵ **Yhdentymisen jatkaminen voisi nostaa hyödyt jopa 40–43 miljardiin euroon vuodessa** vuoteen 2030 mennessä.¹⁶ Verkkoihin on tehtävä mittavia parannuksia, ja tämä olisi tehtävä kustannustehokkaimmalla tavalla: verkkoa tehostavien teknologioiden käytön lisääminen ja järjestelmän joustava käyttö voisivat säästää jopa 35 prosenttia perinteisissä verkon laajentamiskustannuksissa. Euroopan laajuinen alueellinen yhteistyö, jota tuetaan paremmalla yhteenliitettävyydellä ja tiiviimmällä koordinoinnilla¹⁷, voi vähentää joustoinvestointien tarvetta jopa 20 prosenttia.¹⁸

Toiseksi tarvitsemme **vähähiilisen energiajärjestelmän**, joka perustuu **puhtaan energian ja sähköistämisen** merkittävään laajentamiseen ja jonka keskiössä on **energiatehokkuus**. Maailma etenee kohti puhdasta energiaa nopeammin kuin koskaan. Maailmalaajuisesti

¹⁵ [ACER's final assessment of the EU wholesale electricity market design](#); ACER, huhtikuu 2022.

¹⁶ [Integrating the EU energy market to foster growth and resilience](#); IMF, tammikuu 2025. [Realising the benefits of European market integration](#); Baker et al., 2018; Benefits of an integrated European energy market; Booz et al., 2013.

¹⁷ [Redispatch and Congestion Management](#); Yhteinen tutkimuskeskus (JRC), toukokuu 2024.

¹⁸ [Power system flexibility in the Penta region](#); Trinomics and Artelys, maaliskuu 2023.

puhtaaseen energiaan panostettiin viime vuonna ennätykselliset 1,9 biljoonaa euroa. Jokaista fossiilisiin polttoaineisiin investoitua euroa kohden investoidaan kaksi euroa uusiutuvaan energiaan. Tavoitteenamme on hiilestä irtautuminen, koska hiilestä irtautuminen tuottaa puhtaan energian lisäksi myös laadukkaita työpaikkoja, kasvua ja energiavarmuutta. Lisäksi fossiilisten polttoaineiden osuuden vähentäminen Euroopan energiajärjestelmässä suojaisi kuluttajia markkinoiden heilahtelulta.

Kolmanneksi maakaasu on edelleen osa Euroopan energiankulutusta, joten tarvitsemme **avoimemmat ja kilpailukykyisemmät hyvin toimivat kaasumarkkinat** samalla kun jatketaan monipuolistamista ja kysynnän vähentämistä. EU on edelleen altis kaasun kansainvälisten hintojen vaihteluille. Meidän on varmistettava, että kaasulla käydään kauppaa oikeudenmukaisin ehdoin, ja meidän on hyödynnettävä yhteistä voimaamme. Esimerkiksi kysynnän yhdistämismekanismi on vuodesta 2023 lähtien vastannut volyymiltään 42:ta miljardia kuutiometriä, mikä on 13 prosenttia EU:n kaasunkulutuksesta kyseisenä ajanjaksona.

Lyhyesti sanottuna **energiasta voidaan tehdä kohtuuhintaista vain nopeuttamalla investointeja** puhtaaseen energiaan ja infrastruktuuriin, varmistamalla, että sähköistäminen pääsee nopeasti vauhtiin, parantamalla energiatehokkuutta sekä lisäämällä kaasumarkkinoiden avoimuutta ja oikeudenmukaisuutta. Siksi **Eurooppa tarvitsee tätä toimintasuunnitelmaa**: sen avulla toteutetaan nopeita ja päättäväisiä toimia, joilla alennetaan energiakustannuksia välittömästi, luodaan tulevaisuuden vaatimukset täyttävä energiajärjestelmä, houkuttelee investointeja ja varmistetaan saatavuus. Sääntelykehyksen virtaviivaistaminen ja hallinnollisen taakan keventäminen voivat auttaa tässä yrityksiä tekemällä läpinäkyväksi ja yksinkertaistamalla puhtaiden teknologioiden käyttöönottoa. Euroopan johtajien yhteinen toiminta ja sitoutuminen korkeimmalla poliittisella tasolla on olennaisen tärkeää tämän käänteentekevän toimintasuunnitelman toteuttamiseksi.

Ilman energiasiirtymää EU:n fossiilisten polttoaineiden tuontilasku vuonna 2025 olisi 45 miljardia euroa suurempi kuin vuonna 2019, ja se olisi arviolta 0,25 prosenttia EU:n BKT:stä.

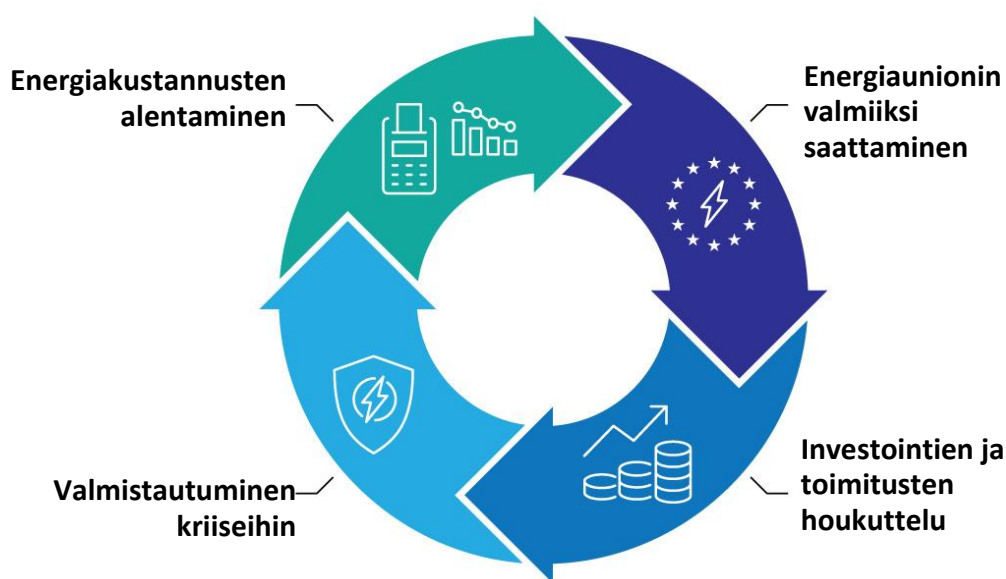
Tämän toimintasuunnitelman täytäntöönpano antaa **EU:lle mahdollisuuden nopeuttaa puhtaan siirtymän hyötyjä. Tämä pienentää EU:n fossiilisten polttoaineiden tuontilaskua joka vuosi, ja vuoteen 2030 mennessä säästöt ovat 130 miljardia euroa vuodessa**, mikä on arviolta **0,65 prosenttia suhteessa BKT:hen vuoteen 2030 mennessä**.¹⁹ Tällaiset fossiilisten polttoaineiden käytön vähentämisestä saatavat säästöt voidaan jakaa karkeasti **kolmeen ryhmään**: i) lisätään **sähköistämistä ja energiatehokkuutta**, mikä puolestaan vähentää fossiilisten polttoaineiden kokonaiskysyntää (25 prosenttia), ja ii) **korvataan jatkuvaa fossiilisten polttoaineiden kysyntää sähköntuotannossa puhtaalla energialla** (50 prosenttia), jota tuetaan iii) **riittävällä verkkokapasiteetilla, älykkäällä verkkoinfrastruktuurilla ja energiajärjestelmän joustavuudella** (25 prosenttia). Säästöt

¹⁹ Vuoden 2025 säästöt verrattuna tuontimääriin vuonna 2019; arvioiden perustana on oletus vuoden 2024 fossiilisten polttoaineiden spot-hinnoista. Jos oletukseksi otetaan vuoden 2022 (korkeammat) hinnat, vuotuiset säästöt kasvavat 140 miljardista eurosta vuonna 2025 (noin 0,75 % suhteessa BKT:hen) 340 miljardiin euroon vuonna 2030 (1,75 % suhteessa ennustettuun BKT:hen) ja jopa 600 miljardiin euroon vuonna 2040 (2,7 % suhteessa ennustettuun BKT:hen).

EU:n fossiilisten polttoaineiden tuontilaskusta **kasvavat** vuosittain **jopa 260 miljardiin euroon vuoteen 2040 mennessä**.²⁰

4. KOHTUUHINTAISTA ENERGIAA KAIKILLE EUROOPPALAISILLE KOSKEVA TOIMINTASUUNNITELMA

Toimintasuunnitelmassa ehdotetaan Euroopan komission, Euroopan parlamentin, jäsenvaltioiden ja teollisuuden **välittömiä yhteisiä toimia**, joilla i) alennetaan energiakustannuksia kaikille, ii) pannaan energiaunioni kokonaan täytäntöön, iii) houkutellaan investointeja ja iv) ollaan valmiita mahdollisiin energiakriiseihin. Useimmat toimet **toteutetaan vuoden 2025 aikana**, ja painopiste on toimissa, jotka tuovat **välitöntä helpotusta energian kuluttajille**.



Kaavio 3. Kohtuuhintaista energiaa koskevan toimintasuunnitelman neljä pilaria

Pilari I: Energiakustannusten alentaminen

Kustannusten alentaminen edellyttää, että puututaan **kolmeen kustannustekijään: verkko- ja järjestelmäkustannuksiin, verotukseen ja toimituskustannuksiin**. Koska maakaasu on merkittävä osa sähköntuotannon lähdevalikoimaa, markkinaehtoisia hintoja tuottavien hyvin toimivien kaasumarkkinoiden varmistaminen auttaa myös pienentämään sekä kaasu- että sähkölaskuja. Lisäksi kuluttajien tarvitsee ostaa vähemmän sähköä energiatehokkuuden ja säästöjen ansiosta.

Toimi 1: Sähkölaskuista kohtuuhintaisempia

Jäsenvaltiot voivat pienentää sähkölaskuja jo nyt. Tämä edellyttää välittömiä toimia ja kunnianhimoisempia tavoitteita erityisesti verkkomaksujen ja verotuksen alalla.

²⁰ 1,2 prosenttia EU:n arvioidusta BKT:stä. Vuoden 2040 säästöt lasketaan olettaen, että kasvihuonekaasupäästöjen 90 prosentin vähennystavoite toteutuu vuonna 2040.

a) Verkkomaksut

Verkkomaksuilla rahoitetaan verkkojen fyysistä parantamista ja järjestelmän toimintaa. Sähköverkon nykyaikaistamiseen ja laajentamiseen tehtäviin investointeihin tarvitaan paljon pääomaa. Tämä on olennaisen tärkeää uusiutuvien energialähteiden käyttöönoton, sähköistymisen sekä teollisuuden ja yritysten uuden kysynnän helpottamiseksi. Samaan aikaan **sähköjärjestelmän käyttökustannukset kasvavat**.²¹ Järjestelmän tehokkuuteen ja edullisemman puhtaan sähkön käyttöön kannustavat verkkomaksut voisivat alentaa nopeasti koko järjestelmän käyttökustannuksia esimerkiksi vähentämällä ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyn tarvetta ja kustannuksia, pienentämällä huippukysyntää ja siten verkkoinvestointitarpeita ja viime kädessä alentamalla energialaskun verkkomaksukomponenttia verrattuna siihen, että mitään toimia ei toteuteta.

Tarvittavien investointien laajuuden vuoksi myös niiden ajallinen jaksottaminen voi auttaa varmistamaan, että kuluttajien kustannukset pysyvät kohtuullisina. Tämä on erityisen tärkeää, kun investoinneilla ennakoidaan sähköistämiseen liittyvää sähkön kysynnän epävarmaa kasvua tulevaisuudessa, jolloin kaikkien tällaisten investointien maksattaminen nykyisillä käyttäjillä voi rasittaa epäoikeudenmukaisesti varhaisia omaksujia, ja se puolestaan hidastaa sähköistymistä.²²

Asia	Tehokkaammat verkkomaksut energiajärjestelmän kustannusten alentamiseksi
Toimintatapa	Komissio aikoo - esittää verkkomaksujen hinnoittelumenetelmien mallia, jolla kannustetaan joustavuuden käyttöön ja sähköistämiseen tehtäviin investointeihin, samalla kun säilytetään kannustin investoida verkkoon ja varmistetaan tasapuoliset toimintaedellytykset. Näin verkkojen käyttäjät voivat mukauttaa energiankäyttöään tai siirtää sitä aikoihin ja paikkoihin, joissa on saatavilla halvimpia energialähteitä ja joissa se on kustannustehokkainta koko järjestelmän kannalta; - esittää tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksen, jolla mallista tehdään oikeudellisesti sitova; - antaa ohjeita siitä, miten jäsenvaltiot voisivat tarvittaessa kohdennetuissa tapauksissa käyttää julkista talousarviotaan verkkomaksujen alentamiseen kattaakseen valtiontukisääntöjen ja kilpailulainsäädännön mukaisesti lisäkustannukset, joita aiheutuu hiilestä irtautumisen ja markkinoiden yhdentymisen nopeuttamiseen tähtäävistä toimenpiteistä. Tämä koskee erityisesti rajayhdysjohtojen, verkkojen suurten parannustoimien ja meriverkkoinfrastruktuurin kustannuksia. Esimerkiksi valtion talousarvion avulla voidaan mahdollistaa nopeammat poistot

²¹ Vuosina 2020–2022 ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyn kustannukset lähes kaksinkertaistuivat 4,2 miljardiin euroon, vastakauppa kaksinkertaistui 0,8 miljardiin euroon ja muut kustannukset laskivat 0,2 miljardiin euroon. Ylikuormituksen hallinnan kustannuksia ohjaavat järjestelmän toiminnan tehokkuus ja sähkön toimituskustannukset, jotka olivat vuonna 2022 erityisen korkeat energiakriisin vuoksi. Electricity infrastructure development to support a competitive and sustainable energy system; ACER, joulukuu 2024.

²² Tällaiset toimenpiteet, joita sovelletaan luonnollisiin tai oikeudellisiin monopoleihin, eivät todennäköisesti ole valtiontukea, ja ne voivat olla kustannusvastaavuutta vaativien verkkotariffiperiaatteiden mukaisia. Ks. valtiontuen käsitteestä annetun komission tiedonannon 188 ja 211 kohta sekä CEEAG-suuntaviivojen 373–375 kohta. Saksan vetyrunkoverkon osalta komissio katsoi, että tällainen toimenpide on sisämarkkinoille soveltuvaa valtiontukea (*komission päätös C(2024) 4366 final asiassa SA.113565*).

	verkkoinvestoijille ja välttää samalla kuluttajien hintapiikkejä; - esittää ohjeita sähköverkkoihin tehtävistä ennakoivista investoinneista siten, että samalla varmistetaan kohtuuhintaisuus kuluttajille ja voidaan jatkossakin tukea verkonhaltijoita, sääntelyviranomaisia ja jäsenvaltioita.
Aikataulu	Vuoden 2025 toinen neljännes
Vaikutus	Joustavuus pienentää huippukysyntää sekä energiajärjestelmien kustannuksia ja uusien verkkojen kokonaisinvestointitarpeita . Sillä vältetään verkonhallintakustannusten hallitsematon nousu jopa 26 miljardiin euroon vuoteen 2030 mennessä, mikä alentaa verkkomaksuja, joita kuluttajat maksavat osana sähkölaskujaan.

b) Verot ja maksut

Korkeat sähköverot kasvattavat laskuja, eikä nykyinen verotusrakenne kannusta käyttämään sähköä fossiilisten polttoaineiden sijaan, mikä hidastaa sähköistymistä ja halvan itse tuotetun sähkön kysyntää. Sähköstä kannetaan pääasiassa kahta veroa: arvonlisäveroa ja energiaveroa, ja niitä täydennetään muilla kansallisilla veroilla. Energiaverotusta koskevassa direktiivissä²³ säädetään sähkön vähimmäisverotuksesta (valmisteveroista) ja annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus soveltaa nollaverotusta, jos se on oikeudellisesti mahdollista, energiavaltaiisiin teollisuudenaloihin ja kotitalouksiin sekä kaikkiin teollisuudenaloihin käytettäessä uusiutuvista energialähteistä tuotettua sähköä.

Verotuksen alentaminen **osoittautui erittäin tehokkaaksi energialaskujen hillitsemisessä** energiakriisin aikana, kun jäsenvaltiot toteuttivat arvonlisäveron ja energiaverojen alennuksia ja tulonsiirtoja haavoittuvassa asemassa oleville ryhmille.²⁴ Esimerkiksi Ranskassa sähkönkulutusveroa alennettiin 22,5 eurosta megawattitunnilta 0,6 euroon megawattitunnilta.²⁵ Tällainen tuki olisi kohdennettava erityisellä tavalla tavoitteen saavuttamiseksi tehokkaasti ja samalla julkisen talouden kustannusten minimoimiseksi.²⁶

²³ [Neuvoston direktiivi 2003/96/EY energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan yhteisön kehysten uudistamisesta](#).

²⁴ [Energiaunionin tilaa koskeva katsaus, ”EU guidance on energy poverty” ja energiaköyhyyttä koskevan vuoden 2023 suosituksen oheisasiakirjana oleva komission yksiköiden valmisteluasiakirja](#); Euroopan komissio, 2023. [National fiscal policy responses to the energy crisis](#); Bruegel, kesäkuu 2023.

²⁵ [Recommendations for future-proof electricity market design in light of the 2021-23 energy crisis](#); Pollitt et al., 2024.

²⁶ Komission tiedonannossa [finanssipoliittisesta ohjauksesta vuodeksi 2024](#) (COM(2023) 141 final) suositellaan, että jäsenvaltioiden olisi kohdennettava toimenpiteensä paljon aiempaa paremmin, pidättäytyttävä yleisestä tuesta ja suojeltava ainoastaan tukea eniten tarvitsevia eli haavoittuvia kotitalouksia ja yrityksiä.

Asia	Sähkön verotuksen alentaminen ja muiden kustannuskomponenttien kuin energian poistaminen energialaskusta
Toimintatapa	Neuvoston olisi saatettava päätökseen vuonna 2021 ehdotettu energiaverotusta koskevan direktiivin tarkistus, jonka tavoitteena on i) saattaa energiatuotteiden verotus EU:n energia- ja ilmastopolitiikkojen mukaiseksi, ii) edistää puhtaita teknologioita ja iii) poistaa vanhentuneet vapautukset ja alennetut verokannat, jotka tällä hetkellä kannustavat fossiilisten polttoaineiden käyttöön. Komissio on valmis jatkuvasti tukemaan hyväksymistä. Komissio muistuttaa, että jäsenvaltiot voivat i) alentaa sähkölaskuun sisältyviä kansallisia veroja ja maksuja kohti energiaverodirektiivissä säädettyä vähimmäisvalmisteverokantaa, joka on 0,5 euroa megawattitunnilta yrityksille,²⁷ ii) soveltaa arvonlisäverodirektiivissä ja sitä muuttavassa neuvoston direktiivissä sallittua alennettua arvonlisäverokantaa, jonka on oltava vähintään 5 prosenttia,²⁸ iii) poistaa energiaan liittymättömät maksut²⁹ ja iv) siirtää energiapolitiikkaa rahoittavat maksut yleiseen talousarvioon.³⁰ Energiaverotusta koskeva direktiivi mahdollistaa kotitalouksien ja energiaintensiivisten teollisuudenalojen kuluttaman energian verojen alentamisen nollaan. Tämän mukaisesti komissio antaa jäsenvaltioille suosituksen siitä, miten näitä joustomahdollisuuksia voidaan käyttää ja varmistaa kaikilla aloilla, että sähköä verotetaan vähemmän kuin muita energialähteitä, samalla kun pyritään hiilestä irtautumista koskeviin pitkän aikavälin tavoitteisiin.
Aikataulu	Tarkistetun energiaverotusta koskevan direktiivin hyväksymisestä alkaen. Komission lisäsuositukset vuoden 2025 viimeisellä neljänneksellä.
Vaikutus	Energialaskujen välitön pienentäminen siten, että verokomponentti voidaan vähintään puolittaa (euroina megawattitunnilta) vuosina 2022–2023 saaduista veronalennuksista saatujen kokemusten perusteella (ks. kaavio 2). Sähköistymisen nopeuttaminen verokannustimien avulla ja riippuvuuden vähentäminen fossiilisista polttoaineista.

c) Alemmat toimituskustannukset lisäämällä kilpailua jakelussa

Tällä hetkellä 73 prosentilla EU:n kotitalouksista ja merkittävällä osalla pienistä ja keskiuurista yrityksistä on kiinteät sähkösopimukset³¹. Monet voisivat pienentää sähkölaskujaan siirtymällä kilpailukykyisempään toimittajaan tai siirtämällä kulutustaan ajankohtiin, jolloin hinnat ovat alhaisemmat, mutta markkinoilla on edelleen esteitä. Heikossa asemassa oleviin kuluttajiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Kohtuuhintaisuuteen tähtäävissä toimenpiteissä olisi otettava huomioon pienituloisten kotitalouksien erityistarpeet. Näihin kuuluvat myös joustavat laskutusvaihtoehdot, joilla estetään sähkönsaannin

²⁷ [Energiaverotusta koskevassa direktiivissä 2003/96/EY](#) vahvistetaan vähimmäisvalmisteverokannat, joita jäsenvaltioiden on sovellettava energiatuotteisiin, kuten sähkөөn.

²⁸ [EU:n arvonlisädirektiivissä 2006/112/EY](#) vahvistetaan 15 prosentin yleinen arvonlisäverokanta, jota sovelletaan sähkөөn, maakaasuun ja kaukolämpöön, ja sallitaan alennettu 5 prosentin arvonlisäverokanta. [Neuvoston direktiivissä \(EU\) 2022/542](#) vahvistetaan sähkөөn sovellettava alennettu arvonlisäverokanta, joka on 5 prosenttia. Jäsenvaltiot päättävät alennettujen verokantojen soveltamisesta. Useimmat yritykset voivat vähentää sähköstä maksetun arvonlisäveron edellyttäen, että sähkö käytetään verolliseen toimintaan.

²⁹ Suoraan laskuun tai verkkomaksuihin sisältyvät.

³⁰ Tämä koskee erityisesti uusiutuvan energian tukijärjestelmän maksuja. Joissakin tapauksissa otetaan käyttöön myös muita energiamaksuja (esim. ydinvoimaloiden käytöstäpoisto). Jotkin jäsenvaltiot voivat halutessaan säilyttää tietyt energiapolitiikan kustannukset laskussa, jos valtion talousarviotilanne on hyvin tiukka, ja minimoida kansallisten politiikkojen merkittävien muutosten riskin. Huoltovarmuustoimenpiteisiin liittyviä kustannuksia ei voida siirtää talousarvioon, koska se voisi johtaa kysyntäjoustokannustimien poistamiseen ja järjestelmän kokonaiskustannusten kasvuun.

³¹ [2024 Market monitoring report on energy retail and consumer protection](#); ACER-CEER, syyskuu 2024.

katkeaminen taloudellisesti heikommassa asemassa olevilta ryhmiltä. Energiayhteisöjä on myös vahvistettava, jotta paikallisyhteisöt, kansalaiset ja yritykset voivat yhdistää voimansa ja investoida puhtaan energian hankkeisiin paikallistasolla. Näin ne voivat tuottaa, myydä ja kuluttaa uusiutuvaa energiaa. On olennaisen tärkeää, että EU myöntää edelleen riittävästi kohdennettua rahoitusta energiaunionin toteuttamisen tukemiseen.

Asia	Annetaan kuluttajille mahdollisuus siirtyä halvempiin energiantoimittajiin ja hyötyä kohtuuhintaisesta uusiutuvasta energiasta samalla kun torjutaan energiaköyhyyttä
Toimintatapa	Komissio aikoo ehdottaa kansalaisten energiapakettia , jolla lisätään kansalaisten osallistumista energiasiirtymään ja vahvistetaan energiaunionin sosiaalista ulottuvuutta muun muassa seuraavin tavoin: - annetaan jäsenvaltioille ohjeita nykyisten esteiden poistamiseksi, jotta kuluttajat voivat säästää energialaskuissaan vaihtamalla toimittajaa ja muuttamalla sopimusta. Tähän sisältyisi sen varmistaminen, että kuluttajat ymmärtävät laskunsa selkeiden energiankulutusta ja hintoja koskevien tietojen avulla ja voivat näin siirtää kulutustaan edullisempiin tunteihin;³² - esitetään toimenpiteitä energiaköyhyden vähentämiseksi muun muassa energiatehokkuuden avulla ja annetaan kuluttajille ja yhteisöille mahdollisuus tuottaa, käyttää ja myydä uusiutuvaa energiaa omin ehdoin, myös energiayhteisöjen kautta.
Aikataulu	Q3 2025 (kansalaisten energiapaketti)
Vaikutus	Kotitaloudet voivat säästää 150–200 euroa vuodessa siirtymällä alhaisimman hinnan tarjoavaan sähköntoimittajaan. ³³ Kotitaloudet voivat säästää 500–1 100 euroa vuodessa osallistumalla energiayhteisöihin . ³⁴

Toimi 2: Sähkön toimituskustannusten alentaminen

EU:n nykyisen sähkölainsäädännön täytäntöönpano nopeasti ja kokonaan on ratkaisevan tärkeää sähkön toimituskustannusten alentamiseksi: hiljattain hyväksytyillä lupia, sopimuksia, joustavuutta, kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä ja markkinavalvontaa koskevilla säännöillä voidaan alentaa kustannuksia. Tätä olisi täydennettävä seuraavilla välittömillä toimilla.

a) Pitkäaikaiset sähköntoimitussopimukset

Korkeat ja epävakaat kaasun hinnat nostavat sähkön hintoja. **Sähkönhankintasopimukset** ja puhtaan energian kehittäjien sekä teollisten kuluttajien ja yritysten väliset **pitkäaikaiset sopimukset** antavat viimeksi mainituille mahdollisuuden hyötyä pitkäaikaisista vakaista ja halvoista sähkön hinnoista. Sähkönhankintasopimukset voivat osaltaan vähentää hankkeiden riskejä, sillä niiden avulla uusiutuvan energian kehittäjät voivat varmistaa tuotokselleen pitkän aikavälin hinnan, mikä tukee investointipäätöksiä. Ne voivat myös tarjota teollisuuskuluttajille pitkän aikavälin hintavakautta. Vaikka sähkönhankintasopimusten

³² Ks. edellinen alaviite. Sähkön kotitalouskäyttäjien vaihtamisaste on 7,15 prosenttia.

³³ [Annual report on the results of monitoring the internal electricity and gas markets in 2021](#); ACER, lokakuu 2022.

³⁴ [Collective energy sharing: CBA and survey evidence of the willingness to invest](#); Ovaere, 2023; hyödyt suhteessa 50–50 % tuotetun aurinko- ja tuulivoiman yhteiskulutuksesta ja ylijäämäenergian myynnistä noin 500–1100 euroa vuodessa (2020–2022).

kysyntä kasvaa³⁵, näihin sopimuksiin on edelleen kannustettava ja niiden käyttöä on laajennettava, myös energiantensiivisiin yrityksiin, joilla ei usein ole mahdollisuutta niihin ja jotka saattavat edelleen kohdata esteitä. Komissio tehostaa sähkömarkkinasääntöjen mukaisia toimia **sähkölaskujen kytkemiseksi irti hintojen heilahtelusta** edistämällä pitkäaikaisten sähköntoimitussopimusten käyttöönottoa.

Asia	Sähkön vähittäishintojen irrottaminen korkeista ja epävakasta kaasunhinnoista
Toimintatapa	Vähennetään uusien toimijoiden, erityisesti energiantensiivisten teollisuudenalojen, esteitä ³⁶ pitkäaikaisten energiasopimusten tekemisessä tukemalla kansallisia järjestelmiä ja ottamalla käyttöön välineitä riskien vähentämiseksi. Komissio aikoo - käynnistää Euroopan investointipankin (EIP) kanssa pilottiohjelman vastapuolta koskevan varmuuden antamiseksi, alustavasti 500 miljoonan euron edestä, osalle yritysten tekemistä sähkönhankintasopimuksista sähköntuotannon pitkäaikaista ostamista varten. Sähkömarkkinoiden markkinarakennetta koskevan lähestymistavan mukaisesti komissio tekee yhteistyötä EIP:n kanssa edistääkseen sähkönhankintasopimuksia, myös rajatylittäviä sähkönhankintasopimuksia, teknologianeutraalilla tavalla. - antaa jäsenvaltioille ohjeita tehokkaiden hinnanerosopimusten suunnittelusta, muun muassa siitä, miten niitä on mahdollista yhdistellä sähkönhankintasopimusten kanssa; - hyväksyä uudet säännöt, joilla tuetaan Euroopan termiini-markkinoiden edelleenkehittämistä ja lisätään suojausmahdollisuuksia.
Aikataulu	Sääntelyesteiden poistaminen on aloitettava välittömästi. Q2 2025: Koordinointi EIP:n kanssa Vuoden 2025 viimeiseen neljännekseen mennessä: Jäsenvaltioille annettavat hinnanerosopimusten suunnittelua koskevat ohjeet
Vaikutus	Parempi hintavakaus ostajille auttamalla eurooppalaisia yrityksiä hallitsemaan energiakustannusten vaihtelua ja saamaan parempia rajat ylittäviä suojausmahdollisuuksia. Pitkäaikaiset sopimukset antavat myös uusiutuvan energian tuottajille taatun tulon, joka on tarpeen pääomakustannusten alentamiseksi. Tämä auttaa vähentämään kuluttajiin ja veronmaksajiin kohdistuvaa painetta. ³⁷

b) Uuden puhtaan sähköntuotannon ja energainfrastruktuurin lupa-aikojen lyhentäminen

Uusiutuvasta sähköntuotannosta on tullut **edullisimman** uuden sähköntuotannon oletuslähde.^{38, 39} Uusien hankkeiden läpäisyajat voivat kuitenkin olla jopa 7–10 vuotta tuulivoimahankkeissa, 8–10 vuotta jakeluverkkohankkeissa⁴⁰ ja toisinaan jopa 17 vuotta

³⁵ Vuoteen 2024 mennessä EU:ssa oli allekirjoitettu 48,4 gigawatin kumulatiivinen sopimuskapasiteetti (lähde: [RE-Source](#)).

³⁶ Näitä ovat luottokelpoisuuteen liittyvät asiat, sopimusten monimutkaisuus ja suojausmahdollisuuksien (hedging) saatavuus. [Commercial PPAs](#); Baringa EIP:n toimeksiannosta, 2022.

³⁷ [Phased European Union electricity market reform](#); Bruegel, maaliskuu 2023.

³⁸ [Renewable power generation costs in 2023](#); IRENA, syyskuu 2024.

³⁹ Lupamenettelyjen yksinkertaistamisen lisäksi energiahankkeiden kustannusten alentamista tukevat muut tekijät, kuten kilpailukykyisten rahoitusedellytysten varmistaminen, häiriönsietokykyinen toimitusketju, jossa on riittävä kotimainen valmistuskapasiteetti ja ammattitaitoinen työvoima, sekä teknologian kehitys.

⁴⁰ [Guidance on EU permitting-related provisions on grid and renewable energy projects](#); EU DSO -elin, tammikuu 2025.

siirtoverkkohankkeissa.⁴¹ Tämä haittaa pahasti uusiutuvan energian laajamittaista käyttöönottoa ja voi vaikuttaa hankkeiden taloudelliseen malliin.

Kaikilla tasoilla – EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla sekä alue- ja paikallistasolla – **viranomaisten on toteutettava voimakkaita toimia nopeuttaakseen verkko-, varastointi- ja puhtaan energian hankkeiden lupamenettelyjä**, kuten Draghin raportissa todetaan. Tähän sisältyy lupien myöntäminen sähköjärjestelmän joustavuutta lisäävälle infrastruktuurille, kuten sähköajoneuvojen latauspisteille. Komissio kehottaa **jäsenvaltioita panemaan nopeasti täytäntöön** äskettäin hyväksytyn lainsäädäntökehyksen puhtaan energian hankkeiden luvanantoa varten.⁴² **Viimeaikaisten lupauudistusten vaikutus on jo nähtävissä** jäsenvaltioissa, jotka ovat hyödyntäneet laajasti hätätilanteita koskevaa asetusta. Esimerkiksi Saksassa energiakriisin aikana sovelletun nopeutetun lupamenettelyn ansiosta **uusien maatuulivoimahankkeiden luvat ovat yli kolminkertaistuneet** vuodesta 2022, mikä on **lisännyt laitosten määrää 48 prosenttia yhden vuoden (2023) aikana**⁴³, ja noin **3 300 kilometriä siirtoverkkoja on hyväksytty** vuoden 2023 toisesta neljänneksestä lähtien, jolloin lupa-ajoissa on **säästöä 12 kuukaudesta kolmeen vuoteen**.

Lisäksi suuri osa puhtaan energian investointien, varastoinnin ja verkkojen lupamenettelyihin käytettävästä ajasta on varattu ympäristöarviointeihin. **Ympäristöarviointeja koskevaan lainsäädäntökehykseen** on tarpeen tehdä kohdennettuja päivityksiä, jotta tällaisten hankkeiden lupamenettelyjä voidaan yksinkertaistaa ja lyhentää merkittävästi, samalla kun **varmistetaan ympäristön suojeleminen ja suojellaan ihmisten terveyttä**. Myös **lyhyemmät määräajat energiainfrastruktuurin kansallisen tason lupamenettelyissä** ovat keskeisiä energiakustannusten alentamiseksi. Tätä voidaan helpottaa esimerkiksi lupaprosessiin liittyvien tiettyjen hallinnollisten päätösten hiljaisella hyväksynnällä, jos tämä periaate on käytössä kansallisessa oikeusjärjestelmässä, sekä kehittäjille tarkoitetuilla keskitetyillä palvelupisteillä.

Draghin raportissa todetaan myös, että on kiinnitettävä enemmän huomiota kansallisten lupamenettelyjen digitalisointiin kaikkialla EU:ssa ja lupaviranomaisten resurssipulan helpottamiseen. **Lupaprosessi** sekä puhtaaseen energiaan tehtäviin investointeihin tarvittavat ympäristö- ja geologiset tiedot on **digitalisoitava**. **Lisäksi yksityiskohtaisemmat tiedot** tuuli- ja aurinkovoiman resurssipotentiaalista eri puolilla EU:ta auttavat jäsenvaltioita kartoittamaan alueita tarpeiden mukaan kansallisten tavoitteidensa saavuttamiseksi, sekä nimeämään **uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueita** uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin mukaisesti. **Yksinkertaistetut lupamenettelyt kattavat hybridienergiahankkeet**, joissa käytetään useita teknologioita, kuten yhdistämällä energian tuotanto ja varastointi samalla verkkoliitännällä. Lopuksi komissio arvioi mahdollisuutta virtaviivaistaa nykyisiä lupakäytäntöjä uusien ydinenergiateknologioiden, kuten **pienien modulaaristen reaktorien**, käyttöönotossa.

⁴¹ [Uckermarkin](#) 115 km:n 380 kV:n ilmajohtohanke (ks. [S&P](#)).

⁴² [Uusiutuvia energialähteitä koskeva direktiivi](#); [TEN-E-asetus](#); [Uusiutuvaa kaasua, maakaasua ja vetyä koskeva direktiivi](#).

⁴³ 15,2 GW vuonna 2024 ([EE-Statistik Auswertung Januar 2025](#)). Ks. myös [Reuters](#).

Asia	Nopeutetun energiasiirtymän lupa-aikojen lyhentäminen
Toimintatapa	Jäsenvaltioiden olisi - nopeutettava lupa- ja sääntelymenettelyjä saattamalla lainsäädäntö nopeasti osaksi kansallista lainsäädäntöä ja panemalla se täytäntöön; - vahvistettava kansallisia lupaviranomaisia, myös julkisin varoin ja riittävillä henkilöstöresursseilla, ja tarkasteltava yhtenäisiä lähestymistapoja lupamenettelyihin ja ympäristöarviointiraportteihin. Komissio auttaa jäsenvaltioita - laatimalla erityisiä ohjeita uusiutuvien energialähteiden innovatiivisista käyttöönottomuodoista⁴⁴ sekä erityisistä verkko- ja varastointialueista; - ottamalla käyttöön kohdennetun täytäntöönpanotuen laajentamalla Accele-RES-täytäntöönpanosuunnitelmaa ja muun muassa hyödyntämällä lupa-asioita käsittelevän asiantuntijaryhmän ja yhtenäisen toiminnan CA-RES koko potentiaalia;⁴⁵ tätä täydennetään täytäntöönpanoa koskevalla vuoropuhelulla, jossa kartoitetaan jäljellä olevat lupamenettelyjen esteet ja mahdollinen etenemistapa. - vahvistamalla parhaiden käytäntöjen vaihtoa ja esteiden ja ratkaisujen tunnistamista lupamenettelyistä vastaavien kansallisten viranomaisten verkostojen ja asiantuntijaryhmien kautta sekä alueellisten, kansallisten ja paikallisten sidosryhmien kanssa käytävää vuoropuhelua; - päivittämällä jäsenvaltioiden lupamenettelyjä koskevan verkkopohjaisen ohjausvälineen;⁴⁶ - tukemalla teknisen tuen välineen⁴⁷ käyttöä, lisäämällä jäsenvaltioiden tietoisuutta vuoden 2025 ehdotuspyynnöstä ja käynnistämällä teknisen tuen välineen uuden lippulaivahankkeen vuonna 2026. Komissio aikoo - esittää lainsäädäntöehdotuksia verkkojen, varastoinnin ja uusiutuvien energialähteiden lupamenettelyjen nopeuttamiseksi, mukaan lukien ympäristöarviointien virtaviivaistaminen ja lupien määräaikojen lyhentäminen osana Euroopan verkkopakettia; - arvioida uusien ydinenergiateknologioiden lupakäytäntöjen virtaviivaistamista ja julkaista pieniä modulaarisia ydinreaktoreita koskevan tiedonannon.

⁴⁴ Esimerkiksi maatalouden aurinkosähköjärjestelmät, rakennusten integroidut aurinkosähköjärjestelmät (BIPV) ja parvekkeiden aurinkoenergiajärjestelmät.

⁴⁵ Uusiutuvia energialähteitä koskevaan direktiiviin liittyvät yhteiset toimet (<https://www.ca-res.eu/>)

⁴⁶ [Renewable Energy Directive Q&A tool](#)

⁴⁷ [Asetus \(EU\) 2021/240 teknisen tuen välineen perustamisesta](#)

Aikataulu	Mahdollisimman pian: kansallisten lupajärjestelmien mukauttaminen. Vuoden 2025 puoliväli: - merituulivoiman ja aurinkosähkön mahdollisuuksia koskevien uusien yksityiskohtaisempien tietojen julkaiseminen Energy and Industry Geography Lab -työkalussa (huhtikuu 2025); - ohjeet uusiutuvien energialähteiden käyttöönoton innovatiivisista muodoista sekä verkon ja varastoinnin nopean kehittämisen alueista; - täytäntöönpanon tuki. Yhdessä verkkopaketin kanssa: lainsäädäntöehdotukset verkkoa, varastointia ja uusiutuvaa energiaa koskevien hankkeiden lupamenettelyjen nopeuttamiseksi. 2026: uusi ehdotuspyyntö teknisen tuen välineen lippulaivahankkeena; pieniä modulaarisia ydinreaktoreita koskeva tiedonanto
Vaikutus	Voimassa olevan EU:n lainsäädännön täytäntöönpano jäsenvaltioissa ja uudet toimenpiteet voivat lyhentää lupamenettelyjen kestoa alle kuuteen kuukauteen yksinkertaisemmissa hankkeissa, kuten voimalaitosten päivittämisessä, uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueilla ja 12 kuukauteen niiden ulkopuolella; uusiutuvan energian hankkeissa alle 12 kuukauteen nopean kehittämisen alueilla tai kahteen vuoteen niiden ulkopuolella ja; monimutkaisissa hankkeissa, kuten merituulivoimahankkeissa, alle kahteen vuoteen uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueilla ja kolmeen vuoteen niiden ulkopuolella. Lisäksi korjataan nykyiset puutteet tiukennetulla lainsäädäntökehyksellä.

c) Verkot ja yhdysjohdot energiasiirtymän ja teollisuuden hiilestä irtautumisen mahdollistajina

Tehokkaalla verkolla varmistetaan, että energia virtaa tuotantopaikasta sinne, missä sitä tarvitaan. Se loiventaa hintahuippuja ja varmistaa, että kaikki hyötyvät energiasta parhaalla mahdollisella hinnalla. Siksi on tärkeää yhdistää alueet, joilla on paljon saatavilla olevaa puhtaan energian potentiaalia, ja Euroopan alueet, joilla on suuri energiantarve, jotta kohtuuhintaista energiaa voidaan toimittaa sinne, missä sitä eniten tarvitaan.

Sähköverkkoihin tällä vuosikymmenellä tehtäviin investointeihin tarvitaan 584 miljardia euroa.^{48,49} **Rajatyylittäviin infrastruktuuritarpeisiin ei useinkaan vastata konkreettisilla hankkeilla**, mikä johtaa kohtuuttomiin hintaeroihin joidenkin alueiden välillä, kuten havaittiin hiljattain Kaakkois-Euroopassa. Energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto (ACER) katsoo, että **vuoteen 2030 mennessä tarvittavasta rajat ylittävstä kapasiteetista 32 gigawattia on edelleen ratkaisematta**.⁵⁰ Alueellisesti tai EU:n laajuisesti merkittävässä suurissa infrastruktuurihankkeissa on hankekustannusten nousuun⁵¹ sekä kustannusten ja hyötyjen tasapuoliseen jakamiseen⁵² liittyviä haasteita. Neljä esimerkkiä tällaisista puuttuvista lippulaivayhteyksistä:

- Integroidun meriverkon luominen pohjoisille merialueille;

⁴⁸ [Sähköverkoja koskeva EU:n toimintasuunnitelma \(COM\(2023\) 757 final\)](#).

⁴⁹ [Redispatch and Congestion Management](#); Yhteinen tutkimuskeskus (JRC), toukokuu 2024.

⁵⁰ [Electricity infrastructure development to support a competitive and sustainable energy system](#); ACER, joulukuu 2024.

⁵¹ Celtic Interconnector 930 miljoonasta eurosta 1 482 miljoonaan euroon ([CRE](#)), Biskajanlahti 1 750 miljoonasta eurosta 2 600 miljoonaan euroon ([CRE](#)). Princess Elisabeth -hankkeen kustannusten ilmoitetaan kasvaneen 2,2 miljardista eurosta 7–8 miljardiin euroon (Brussels Times: [1](#) ja [2](#)).

⁵² Vuonna 2024 [SE-DE-yhdysjohdot](#) peruttiin (ks. [FT](#)) kuluttajien ylijäämäjakautaman erojen vuoksi.

- Baltian maiden fyysisen yhdentymisen lujittaminen Keski- ja Pohjois-Eurooppaan Baltian synkronoinnin jälkeen ja rajat ylittävän infrastruktuurin turvallisuuden varmistaminen Itämeren alueella;
- Iberian niemimaan ja muun Euroopan välisen yhteenliitettävyyden tason parantaminen;
- Kaakkois- ja Keski-Euroopan yhteenliitettävyyden ja markkinoiden yhdentymisen vahvistaminen.

Näiden **lippulaivahankkeiden** hyödyt ulottuvat hankkeita vastaanottavia jäsenvaltioita laajemmalle. Energiaunioni voi siten toteutua vain uusien hankkeiden suunnittelun sekä nykyisten hankkeiden nopeuttamisen ja loppuun saattamisen avulla. Kun otetaan huomioon näiden hankkeiden laajuus ja vaikutus, **on olennaisen tärkeää, että EU myöntää edelleen riittävästi rahoitusta** energiaunionin siirtoverkkojen valmiiksi saattamisen tukemiseksi sekä kansainvälisellä että kansallisella tasolla. Investoinnit EU:n hiilestä irtautumista koskevien tavoitteiden saavuttamiseen ja energiaunionin esteiden poistamiseen tarjoavat Euroopalle mahdollisuuden alentaa energian hintoja, parantaa energiaturvallisuutta ja saavuttaa johtoasema puhtaissa teknologioissa.⁵³ Lisäksi tiedonannossa etenemisestä kohti seuraavaa monivuotista rahoituskehystä⁵⁴ todettiin tarve varmistaa, että EU:n talousarviosta tuetaan eurooppalaisia julkishyödykkeitä, erityisesti rajatylittäviä hankkeita.

Samalla on hyödynnettävä tehokkaasti nykyistä infrastruktuuria. Esimerkiksi vähintään 70 prosenttia rajayhdysjohtojen kapasiteetista olisi asetettava käytettäväksi rajat ylittävään sähkökauppaan, mutta useimmat jäsenvaltiot ovat edelleen kaukana tästä tavoitteesta.⁵⁵

Kansallisella tasolla **verkkoliitännäpyynnöt jakeluverkkoihin kasvavat eksponentiaalisesti** kaikkialla Euroopassa ja synnyttävät pitkiä jonoja, mikä hidastaa uusiutuvien energialähteiden käyttöä, sähköistämistä ja teollisuusklustereiden perustamista ja haittaa investointeja. Sähkön lisäksi tarvitaan uusia **vety- ja hiiliverkkoja sekä paikallisia lämpöverkkoja**.

Asia	Verkkojen laajentamisen, nykyaikaistamisen ja digitalisoinnin nopeuttaminen
Toimintatapa	Komissio esittää vuonna 2023 hyväksytyn verkkoja koskevan toimintasuunnitelman toimien pohjalta eurooppalaisia verkkoja koskevan paketin, joka koostuu lainsäädäntöehdotuksista ja muista kuin lainsäädännöllisistä toimenpiteistä. Tarkoituksena on muun muassa yksinkertaistaa Euroopan laajuisia energiaverkkoja (TEN-E-asetus), varmistaa hankkeiden rajatylittävä yhdenmukainen suunnittelu ja toteutus erityisesti rajayhdysjohtojen osalta, virtaviivaistaa lupamenettelyjä, tehostaa jakeluverkon suunnittelua, edistää digitalisaatiota ja innovointia sekä lisätä valmistusteollisuuden toimitustarpeiden näkyvyyttä. Siinä noudatetaan jäsentävää suunnittelua, jossa otetaan huomioon alueelliset ja EU:n edut ja kehitetään tehokas kustannusten jakomekanismi (esim. rajat ylittäviin hankkeisiin) optimoidun energijärjestelmän luomiseksi. EIP aikoo myös ottaa käyttöön eurooppalaista toimitusketjua varten tuulivoimapaketin mallin mukaisen ”verkkojen valmistuspaketin”. Sen tarkoituksena on tarjota verkkokomponenttien valmistajille vastatakauksia, joiden

⁵³ [Kohti seuraavaa monivuotista rahoituskehystä](#) (COM(2025) 46 final, sivut 5 ja 8).

⁵⁴ [Komission asiakirjarekisteri \(COM\(2025\)46\)](#).

⁵⁵ Monet EU:n sähköverkon erityisen tiheillä alueilla toimivat siirtoverkonhaltijat asettivat saataville keskimäärin 20–50 prosenttia tiettyjen verkkoelementtien fyysisestä kapasiteetista vuonna 2023. Ollaan siis kaukana 70 prosentista. [Cross-zonal capacities and the 70% margin available for cross-zonal electricity trade](#); ACER, heinäkuu 2023.

	alustava määrä on vähintään 1,5 miljardia euroa .
Aikataulu	Eurooppalaisia verkkoja koskeva paketti on määrä esittää vuoden 2026 ensimmäiseen neljännekseen mennessä.
Vaikutus	Kun rajatylittäviin verkkoihin investoidaan vuosittain 2 miljardia euroa, kansalaisille koituu vuosittain 5 miljardin euron hyödyt. ⁵⁶ Ennakoivat investoinnit, tuloksekas omaisuudenhoito ja verkkoystävällinen joustavuus voisivat vähentää jakeluverkkoihin liittyviä investointitarpeita 12 miljardilla eurolla vuodessa ⁵⁷ , mikä on 18 prosenttia kokonaisinvestointitarpeista. ⁵⁸ Alueellisten etujen tai EU:n etujen priorisointi kansallisissa suunnitelmissa vähentää tehottomuutta ja tarpeettomia kustannuksia, jotka jäävät kuluttajien maksettaviksi. Verkkoa tehostavien teknologioiden käyttö ei ole yleistä, mutta niillä voitaisiin kasvattaa verkkokapasiteettia 20–40 prosenttia vuoteen 2040 mennessä ja säästää jopa 35 prosenttia verrattuna perinteisen verkon laajentamisen kustannuksiin. ⁵⁹

d) Joustavuuden lisääminen

Järjestelmän joustavuuden lisääminen esimerkiksi **varastoinnin ja kysyntäjouston** avulla auttaa hallitsemaan kysynnän ja tarjonnan epätasapainoa kannustamalla asiakkaita siirtämään sähkönkulutusta aikoihin, jolloin sähköä on tarjolla runsaasti tai kysyntä on vähäisempää ja jolloin hinta on alempi. Tämä vähentää **hintapiikkejä ja negatiivisten hintojen jaksoja**, vaimentaa heilahteluja ja vaikuttaa yleisesti alentavasti ja vakauttavasti sähkön hintoihin. Sähköistymiseen liittyvällä kysynnällä, kuten uusilla sähköajoneuvokannoilla, voi olla oma osansa joustopalvelujen tarjoamisessa.

Monissa jäsenvaltioissa kysyntäjoustopilla ja varastoinnilla on esteitä⁶⁰ tukkumarkkinoille pääsyssä tai liitännäispalveluihin ja ylikuormituksen hallintapalveluihin osallistumisessa. Kymmenessä jäsenvaltiossa ei ole asianmukaisesti määriteltyä oikeudellista kehystä aggregaateille, mikä estää niitä osallistumasta palveluihin, joista voi olla hyötyä kuluttajille. Kymmenessä jäsenvaltiossa alle 30 prosentilla kotitalouksista on mahdollisuus käyttää **älykkäitä mittausjärjestelmiä** (jotka tarjoavat reaaliaikaista tietoa energiankulutuksesta). Niiden käyttöönottoa on nopeutettava.⁶¹ Jotkin teollisuuskuluttajat voivat edistää merkittävästi verkon joustavuutta siirtämällä energiankulutustaan alhaisen kysynnän aikoihin ja alentaa siten kustannuksia ja parantaa järjestelmän vakautta.

Asia	Järjestelmän joustavuuden lisääminen ottamalla käyttöön varastointia ja kysyntäjoustopia
Toimintatapa	Jäsenvaltioiden on - pantava nopeasti täytäntöön varastoinnin ja kysyntäjoustopin markkinoille pääsyä koskevat EU:n säännöt ja poistettava kansalliset esteet. Komissio aikoo

⁵⁶ [System needs study](#); ENTSO-E, toukokuu 2023. 64 GW, sisältää EU:n ulkopuolisia syrjäisiä maita.

⁵⁷ [The role of electricity distribution systems in assessing flexibility needs](#); Yhteinen tutkimuskeskus (JRC), 2024.

⁵⁸ [Grids for Speed](#); Eurelectric, toukokuu 2024.

⁵⁹ Lisäksi säänturien kaltaiset teknologiat voivat auttaa parantamaan sähköjärjestelmän toimintaa.

⁶⁰ [Demand response and other DER: what barriers are holding them back](#); ACER, helmikuu 2024.

⁶¹ [2024 Market Monitoring Report on Energy Retail and Consumer Protection](#); ACER ja CEER, syyskuu 2024.

	- selkeyttää muiden kuin fossiilisten joustojärjestelmien valtiontukivaatimuksia uudessa valtiontukikehyksessä, mikä helpottaa jäsenvaltioiden tukimekanismien suunnittelua, jotta kuluttajia kannustetaan tarjoamaan joustavuutta järjestelmälle; - hyväksyä kysyntäjoustoa koskevia uusia sääntöjä sen varmistamiseksi, että kuluttajat voivat saada täyden hyödyn joustavuudesta. Säännöillä puututaan jäljellä oleviin esteisiin, jotka haittaavat kysyntäjoustoa ja varastointipalveluja sähkön sisämarkkinoilla; - pyytää jäsenvaltioilta näkemyksiä puhtaasta joustovälineestä, joka perustuu sähkönhankintasopimuksiin ja siihen, että teollisuus sitoutuu käyttämään puhdasta sähköä. Väline suunnitellaan siten, että kilpailun vääristymisen ja tukikilpailun riskejä sisämarkkinoilla rajoitetaan riittävästi valtiontukisääntöjen edellyttämällä tavalla.
Aikataulu	Kansallisen esteiden poistaminen jäsenvaltioiden toimesta välittömästi. Komission tarkistettu valtiontukisääntöjen mukainen kehys vuoden 2025 toiseen neljänneksen mennessä; kysyntäjoustoa koskevat uudet säännöt vuoden 2026 ensimmäiseen neljänneksen mennessä.
Vaikutus	Markkinoiden yhdentymiseen, uusiutuvan energian tuotantoon ja joustavaan kapasiteettiin perustuvan sähköjärjestelmän valmiiksi saattaminen voisi saada aikaan EU:ssa keskimäärin 40 prosentin laskun sähkön tukkuhinnoissa . ⁶² Joustavuuden lisääminen voi tuoda konkreettisia kustannussäästöjä, sillä teollisuuden arvioiden mukaan tuotannon huippukapasiteetin välttämällä säästetään 2,7 miljardia euroa vuodessa vuoteen 2030 mennessä . ⁶³

Kysynnän joustavuutta olisi edistettävä myös vähittäismarkkinoilla sopimuksena, joka tarjoaa alhaisempia hintoja vapaaehtoisille teollisuudenaloille ja kuluttajille, jotka ovat halukkaita osallistumaan energiajärjestelmän yhdentämiseen.

Asia	Ohjeet joustavuudesta maksettavan korvauksen edistämiseksi vähittäissopimuksissa
Toimintatapa	Komissio aikoo - laatia ohjeet joustavuudesta maksettavan korvauksen edistämiseksi vähittäissopimuksissa - ehdottaa erilaisia standardoituja markkinapohjaisia järjestelmiä, jotka on räätälöity erilaisiin teollisuuden ja muiden kuluttajien tarpeisiin ja jotka perustuvat joissakin jäsenvaltioissa jo käytössä oleviin järjestelmiin.
Aikataulu	Vuoden 2025 viimeinen neljännes
Vaikutus	Oikeudenmukainen korvaus kuluttajien tarjoamasta joustosta vähittäissopimuksissa voi alentaa heidän sähkökustannuksiaan jopa 12–42 prosenttia ^{64,65} ja tuottaa joustavuutta ja järjestelmän yhdentämisetuja 10–29 miljardin euron edestä . ^{66,67}

⁶² [Energy and climate transition: How to strengthen the EU's competitiveness](#); Business Europe, heinäkuu 2024.

⁶³ [Demand-side flexibility: Quantification of benefits in the EU](#); DNV for smartEn, syyskuu 2022.

⁶⁴ [2024 Market monitoring report on energy retail and consumer protection](#); ACER-CEER, syyskuu 2024 (SE tapaustutkimus).

⁶⁵ Suurin osa kotitalouksista säästäisi kustannuksissa investoimalla 50–145 euroa vuodessa kotitalouksien energianhallintajärjestelmiin (HEMS), joissa hyödynnetään joustavia energiajärjestelmiä (kuten aurinkosähköllä varustettuja lämpöpumppuja, akkuvarastoja käyttäviä aurinkosähköjärjestelmiä ja sähköajoneuvoja). [Dodging](#)

Toimi 3: Kaasumarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistaminen

Maakaasun tuontihinnalla on suora vaikutus sähkön hintoihin, mikä lisää markkinoiden epävakautta. EU:n kaasun tukkuhinnat eivät ole täysin palautuneet kriisiä edeltäneelle tasolle, ja ne ovat keskimäärin lähes viisinkertaiset verrattuna Yhdysvaltoihin, kun ne ennen kriisiä olivat kaksin- tai kolminkertaiset.⁶⁸ Tämä hintaero vaikuttaa Euroopan teollisuuden kilpailukykyyn.

Koska kaasumarkkinat ovat tärkeitä taloudellemme, on olennaisen tärkeää varmistaa niiden optimaalinen toiminta. Täysimittainen viranomaisvalvonta ja energia- ja rahoitusalan sääntelyviranomaisten välinen tiivis yhteistyö ovat tarpeen, jotta voidaan estää markkinoiden manipulointi ja tukkia mahdolliset porsaanreiät, jotka liittyvät avoimuuden puutteeseen, tietojen epäsymmetriaan ja markkinoiden keskittymisen riskiin. Tämän vuoksi komissio perusti aiemmin tässä kuussa kaasumarkkinoiden työryhmän, joka valvoo kattavasti EU:n maakaasumarkkinoita ja ryhtyy tarvittaessa toimiin varmistaakseen niiden optimaalisen toiminnan ja estääkseen markkinapohjaista hinnoittelua vääristävät kaupalliset käytännöt. Tässä hyödynnetään energiakriisistä saatuja kokemuksia.

Jotta laittomaan toimintaan kaasumarkkinoilla voitaisiin puuttua nopeasti, energia- ja rahoitusalan sääntelyviranomaisilla olisi oltava tehokkaat valmiudet seurata markkinoiden kehitystä, havaita mahdolliset markkinoiden väärinkäyttötapaukset (markkinoiden manipulointi ja sisäpiirikauppa) ja puuttua niihin. Täytäntöönpanoa ja tietojen jakamista koskevaa yhteistyötä kansallisten energia- ja rahoitusalan sääntelyviranomaisten välillä sekä ACERin ja ESMAn välillä on tehostettava, ja se on vietävä seuraavalle tasolle. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sääntelyviranomaisilla on kaikki tarvittavat valtuudet puuttua markkinoiden väärinkäyttöön ja määrätä siitä seuraamuksia, ja annettava niille resurssit tätä koskevien tutkimusten priorisoimiseksi. Lisäksi ACERin olisi hyödynnettävä kattavasti uusia rajat ylittäviä tutkintavaltuuksiaan kansallisten energia-alan sääntelyviranomaisten tukemiseksi.

Asia	Kaasumarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistaminen
Toimintatapa	Komissio perusti aiemmin tässä kuussa kaasumarkkinoiden työryhmän , joka valvoo kattavasti EU:n maakaasumarkkinoita ja ryhtyy tarvittaessa toimiin varmistaakseen niiden optimaalisen toiminnan ja estääkseen markkinapohjaista hinnoittelua vääristävät kaupalliset käytännöt. Tässä hyödynnetään energiakriisistä saatuja kokemuksia. Komissio käynnistää laajan sidosryhmien kuulemisen arvioidakseen tarvetta tehdä lisää lainsäädäntömuutoksia , joilla varmistetaan kattava ja saumaton viranomaisvalvonta, yhdenmukaistetaan ja vahvistetaan energia- ja rahoitusmarkkinasääntöjä (MiFID/REMIT) sekä vähennetään energia-alan rahoitusmarkkinoilla kauppaa käyvien yritysten hallinnollista taakkaa (yhtenäinen raportointi). Työryhmässä käsitellään sääntelyjärjestelmän eri näkökohtia ⁶⁹ , energia-

[the electricity price hike: Can demand-side flexibility compensate for spot price increases for households in Germany?](#); Stute et al (Fraunhoferin tutkimuslaitos), helmikuu 2024.

⁶⁶ [Energy efficiency 2.0 – Engineering the future energy system](#); Danfoss Impact Issue no. 4, 2023.

⁶⁷ [Demand-side flexibility: Quantification of benefits in the EU](#); DNV for smartEn, syyskuu 2022.

⁶⁸ [Decarbonising for competitiveness: four ways to reduce European energy prices](#); Bruegel, joulukuu 2024. On huomattava, että Yhdysvalloissa on merkittävää omaa maakaasun tuotantoa, minkä vuoksi on odotettavissa, että kaasun tukkuhinnat ovat siellä osin alhaisemmat kuin EU:ssa.

⁶⁹ Mukaan luettuna oheistoimintaa koskevan vapautuksen soveltamista koskevat parametrit, hintavaihtelurajoja ja positiolimiittejä koskevat säännöt, kauppapaikkoihin ja markkinatoimijoihin sovellettavat vaatimukset sekä

	ja rahoitusalan sääntelyviranomaisten yhteistä valvontamallia sekä yhteisen ja yhdenmukaistetun tietokannan luomista kaikista merkityksellisistä markkinatiedoista siten, että se on kattavasti kaikkien sääntelyviranomaisten käytettävissä. Se kattaa myös tietyt spot-markkinoiden toimintaan liittyvät seikat, kuten rahoitussääntöjen kaltaisten vaatimusten soveltamisen energian spot-markkinoihin.
Aikataulu	Kaasumarkkinoiden työryhmä saa työnsä päätökseen vuoden 2025 viimeiseen neljännekseen mennessä.
Vaikutus	Kaasuntuontisopimusten kehitys öljyn hintaindeksistä kaasumarkkinoiden kilpailuun perustuvaan hinnoitteluun on jo tuottanut EU:lle noin 67 miljardin euron säästöt viimeisten kymmenen vuoden aikana. ⁷⁰ EU:n kaasumarkkinoiden yhdistyminen tuo nettohyötyjä hintojen lähentymisenä ja avoimuutena. ⁷¹ Kaasumarkkinoiden työryhmä keskittyy varmistamaan hyvin toimivat kaasumarkkinat ja niiden markkinapohjaisen hinnanmuodostuksen.

Maakaasun tuonnin vaihtoehtoina olisi mahdollisuuksien mukaan tutkittava erityisesti sähköistämistä tai biokaasun ja biometaanin tuotannon edistämistä REPowerEU-suunnitelman mukaisesti. Kysynnän yhdistämisellä ja yhteishankinnoilla voi olla merkittävä rooli pyrkimyksissä nopeuttaa markkinoiden luomista puhtaan energian tuotannossa tarvittaville energialähteille ja materiaaleille. EU:n ostajat voivat hyödyntää yhteistä taloudellista painoarvoaan, vahvistaa neuvotteluasemaansa ja neuvotella paremmat ehdot toimittajien kanssa yhdistämällä kysyntäänsä ja ottamalla käyttöön yhteishankintastrategioita EU:n kilpailusääntöjen mukaisesti. Tämän lähestymistavan on omaksunut myös Japani, jonka toimintaperiaatteena on jo pitkään ollut tukea investointeja nesteytettyä maakaasua (LNG) tuottavien maiden vienti-infrastruktuuriin. EU:n yhteistä ostovoimaa olisi hyödynnettävä tutkimalla mahdollisuutta tehdä pidemmän aikavälin sopimussitoumuksia hintojen vakauttamiseksi esimerkiksi turvaamalla kaasun nesteytysoikeuksia tai osto-optioilla. EU:n kilpailukyky, geopoliittiset näkökohdat ja ilmastotavoitteet huomioon ottaen EU ja/tai jäsenvaltiot voisivat myös auttaa EU:n tuojia investoimaan suoraan ulkomaiden vienti-infrastruktuuriin tarjoamalla etuuskohteluun perustuvia lainoja yksityisille sijoittajille.

Lisäksi jäsenvaltioiden välisen koordinoinnin parantaminen ja joustavammat täyttöpolut komission tuella voivat auttaa vähentämään järjestelmän stressiä ja välttämään kaasuväarojen täyttöön liittyviä markkinoiden vääristymiä. Näin tuettaisiin parempia ostoehtoja ja toimitusvarmuutta täyttöjen yhteydessä.

Asia	EU:n ostovoiman hyödyntäminen paremman sopimuksen saamiseksi tuontimaakaasulle
Toimintatapa	Komissio aikoo - ottaa välittömästi yhteyttä luotettaviin nesteytetyn maakaasun toimittajiin, jotta voidaan määrittää kustannuskilpailukykyinen lisätuonti nykyisistä ja tulevista nesteytetyn maakaasun vientihankkeista; - ehdottaa muun muassa kysynnän yhdistämistä EU:n yritysille, jotka tekevät jalostuskorvaussopimuksia nesteytetyn maakaasun tuotantolaitoksissa maailmanlaajuisesti, ja nesteytetyn maakaasun toimitusoptiosopimuksia luotettavien nesteytetyn maakaasun tuottajien kanssa; - tutkia kysynnän yhdistämistä pidemmälle meneviä vaihtoehtoja ja

tietyt spot-markkinoiden toimintaan liittyvät seikat (esim. rahoitussääntöjä vastaavien vaatimusten soveltaminen energian spot-markkinoihin).

⁷⁰ [Despite short-term pain, the EU's liberalised gas markets have brought long-term financial gains](#); IEA, 2021.

⁷¹ [European natural gas markets: taking stock and looking forward](#); Chyong, maaliskuu 2019.

	tarkastella muita lähestymistapoja (esim. Japanin malli).
Aikataulu	Vuoden 2025 ensimmäinen–toinen neljännes
Vaikutus	EU:n ostajien paremmat mahdollisuudet turvata nesteytetyn maakaasun määrät pitkäaikaisilla sopimuksilla voivat suojata hintojen heilahtelulta ja tarjota mahdollisuuden alhaisempiin hintoihin, mikä tuo EU:n hinnat lähemmäs maailmanmarkkinahintoja. EU:n ostajien suojeleminen fossiilisten polttoaineiden hintojen heilahtelulta voisi johtaa vähittäishintojen merkittävään laskuun lyhyellä aikavälillä .

Toimi 4: Energiatehokkuus – energiansäästöjen saavuttaminen

Energiatehokkuus on keskeinen tekijä teollisuudessa ja kotitalouksissa kohtuuhintaisen energian sekä teollisuuden kilpailukyvyn kannalta. Se rajoittaa korkeiden ja epävakaiden energian hintojen vaikutusta kuluttajien laskuihin. EU:n teollisuus on vähentänyt energiankulutustaan noin 20 prosenttia vuodesta 2000, ja samalla teollisuustuotanto on kasvanut. EU:n kohtaamiin haasteisiin vastaamiseksi on hyödynnettävä energiatehokkuusratkaisuja. Energiatehokkuuspalvelujen sisämarkkinoiden edistäminen auttaa eurooppalaisia hyötymään palveluista, jotka voivat auttaa heitä pienentämään energialaskujaan parhaalla mahdollisella hinnalla, erityisesti silloin kun kustannukset ovat alkuvaiheessa korkeat.⁷² Energiatehokkuuden tarjoajien paremmat markkinat voivat auttaa useampia yrityksiä saamaan neuvoja tehokkaista ratkaisuksista, esimerkiksi prosessilämmön uudelleenkäytöstä.

Asia	Euroopan laajuiset energiatehokkuusmarkkinat
Toimintatapa	Komissio parantaa eurooppalaisen energiatehokkuuden rahoituskoalition kautta pääoman saantia ja tarjoaa taloudellisia kannustimia, joilla tuetaan markkinatoimijoita, jotka tarjoavat energiatehokkuusratkaisuja yrityksille. Komissio tutkii mahdollisuutta tukea edelleen pk-yritysten energiatehokkuutta koskevaa EIP-ryhmän ohjelmaa , jonka tavoitteena on parantaa eurooppalaisten pk-yritysten kilpailukykyä, edistää energiatehokkaiden ja uusiutuvien ratkaisujen käyttöönottoa ja parantaa ilmastokestävyyttä. Komissio tutkii yhteistyössä EIP-ryhmän kanssa mahdollisuutta perustaa EU:n takuujärjestelmä , jonka tavoitteena on kaksinkertaistaa energiatehokkuuspalvelut. Vuonna 2026 on tarkoitus toteuttaa pilottihanke , mahdollisesti osana InvestEU-ohjelman rahoitusta yhdistävää toimea LIFE CETin kanssa teknistä apua varten. Tämä edellyttää InvestEU:n lisäresursseja, jotka on tarkoitus hankkia optimoimalla EU-takuun käyttö. Se on tällä hetkellä käytettävissä EU:n eri toimeksiannoissa, myös edellisen ohjelmakauden toimeksiannoissa.
Aikataulu	Ensimmäinen suunnitelma takausjärjestelmäksi vuoden 2025 viimeisellä neljänneksellä. Kumppanuuden käynnistäminen vuoden 2025 kolmannella neljänneksellä. EU:n laajuisen energiansäästöjen sertifiointijärjestelmän markkinoiden arviointi vuoden 2025 viimeiseen neljännekseen mennessä.

⁷² EU:n rahoitus asuntojen, yritysten ja julkisen infrastruktuurin energiatehokkuustoimenpiteisiin Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) ja koheesiopolitiikasta (nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen määrärahat) oli 4,9 miljardia euroa älykkäisiin energiajärjestelmiin, 8,9 miljardia euroa uusiutuvaan energiaan ja 21,8 miljardia euroa energiaan.

Vaikutus	Energiatehokkuustuotteiden rahoitusratkaisujen tarjonnan kasvu. Tämä tapahtuu energiapalveluyritysten (ESCO) ⁷³ palvelujen avulla. Tavoitteena on kaksinkertaistaa ESCO-markkinat jopa 4–6 miljardiin euroon vuodessa , jolloin kuluttajille voi kertyä 25–30 prosenttia säästöä rakennusten peruskorjauksissa ja jopa 70–80 prosenttia ⁷⁴ julkisessa valaistuksessa, pienentäen energialaskuja.
----------	---

Toiseksi **energiatehokkaat tuotteet pienentävät energialaskuja välittömästi**. Monet EU:n ulkopuolisista maista tuodut vaatimustenvastaiset tuotteet vahingoittavat kuitenkin EU:n toimittajien kilpailukykyä ja vähentävät kansalaisille ja yrityksille koituvia hyötyjä.

Asia	Tehokkaampien ja käyttöiältään pitempien laitteiden ja tuotteiden tarjoaminen kuluttajille
Toimintatapa	Jäsenvaltioiden, kansallisten markkinavalvontaviranomaisten ja tulliviranomaisten olisi vahvistettava kansallista markkinavalvontaa ja täytäntöönpanon valvontaa , myös tullin ja verkossa toimivien markkinapaikkojen osalta. Sähköistä kaupankäyntiä koskevan tiedonannon mukaisesti EU tukee niiden toimia ja yhteistyötä verkossa toimivien markkinapaikkojen kanssa. Komissio päivittää EU:n energiamerkintöjä ja ekologista suunnittelua koskevat säännöt , jakaa parhaita käytäntöjä, parantaa tietoteknisiä välineitä ⁷⁵ ja helpottaa toiminnanharjoittajien vaatimusten noudattamista selkeämpien tietojen ja ohjeiden avulla. Jäsenvaltioiden olisi harkittava kannustimien käyttöä, jotta kuluttajat korvaisivat vanhat kodinkoneet energiatehokkailla vaihtoehdoilla.
Aikataulu	Välittömästi
Vaikutus	Energiatehokkaita laitteita ja tuotteita koskevien EU:n sisämarkkinasääntöjen arvioidaan tuottaneen energialaskuissa noin 120 miljardin euron säästöt vuonna 2023 , ja säästöjen arvioidaan kasvavan noin 162 miljardiin euroon vuonna 2030 . ⁷⁶ Arvioiden mukaan 10 prosenttia (eli yli 10 miljardia euroa) menetetään kuitenkin edelleen vuosittain vaatimustenvastaisten tuotteiden myynnin vuoksi. ⁷⁷

Pilari II: Energiaunionin valmiiksi saattaminen

Vaikka olemme onnistuneet rakentamaan yhteenliitetyt energiamarkkinat, todellinen energiaunioni on edelleen keskeneräinen hanke. Koska EU:n energiakustannukset kasvavat ja rasittavat kotitalouksia ja heikentävät teollisuuden kilpailukykyä – mikä vaikuttaa erityisesti energiantensiivisiin aloihin – muutosvoimaisen lähestymistavan tarve on ilmeinen. Siksi meidän on jatkettava työtä sellaisten pidemmän aikavälin rakenteellisten toimenpiteiden parissa, jotka tuovat meille tarvitsemaamme puhtaampaa ja halvempaa energiaa ja vievät meitä eteenpäin kohti aitoa energiaunionia. Tähän sisältyy myös investointien lisääminen puhtaan energian ratkaisuja koskevaan tutkimukseen ja innovointiin. EU:n on edettävä kohti sähköistämistä ja täysin yhdentyneitä energian sisämarkkinoita, saavutettava

⁷³ Energiapalveluyritys (ESCO) on organisaatio, joka tarjoaa energiapalveluja, kuten energiatehokkuushankkeiden tai uusiutuvan energian hankkeiden toteuttamista, usein avaimet käteen -periaatteella.

⁷⁴ [Energy Performance Contracting in the EU – 2020-2021](#); Yhteinen tutkimuskeskus (JRC), 2021.

⁷⁵ <https://eprel.ec.europa.eu/screen/home>; <https://webgate.ec.europa.eu/single-market-compliance-space/market-surveillance>.

⁷⁶ Ecodesign Impact Accounting Status Report 2024, <https://circabc.europa.eu/ui/group/418195ae-4919-45fa-a959-3b695c9aab28/library/b29b3be3-8085-4e2f-8095-74ad98d9166c/details>, taulukko 2 ja kaavio 2.

⁷⁷ Komission [Ekologista suunnittelua ja energiamerkintöjä koskeva työsuunnitelma vuosiksi 2022–2024](#) (2022/C 182/01).

yhteenliittämätavoitteet ja hyödynnettävä jäsenvaltioiden välistä täydentävyyttä todellisen energiaunionin luomiseksi, joka hyödyttää kaikkia.

Tämä toimintasuunnitelma on ensimmäinen askel kohti yhteenliitettävyyden ja yhdentymisen parantamista. Tästä syystä komissio aikoo lähikuukausina käynnistää joukon aloitteita, joilla pyritään vahvistamaan energiaunionin hallintoa, ottamaan käyttöön puhdasta energiaa, parantamaan toimitusvarmuuttamme ja pienentämään kansalaisten ja yritysten energialaskua.

Toimi 5: Energiaunionin loppuun saattaminen

Näitä tavoitteita tuetaan edelleen uudella **sähköistämistä koskevalla toimintasuunnitelmalla** (vuoden 2026 ensimmäinen neljännes) ja **lämmitys- ja jäähdytysstrategialla** (vuoden 2026 ensimmäinen neljännes). Ne pohjautuvat onnistuneeseen REPowerEU-suunnitelmaan, jolla tehostettiin puhdasta sähköntuotantoa ja monipuolistettiin energiahuoltoa. Energiajärjestelmän kunnianhimoinen **sähköistäminen** ja puhtaiden tuotantolähteiden laajentaminen **lisäävät koko energia-alan energiatehokkuutta, auttavat irrottamaan** teollisuuden, liikenteen sekä lämmityksen ja jäähdytyksen alat **hiilestä ja tukevat puhtaan, unionin oman energiantuotannon käyttöönottoa**. Vuoteen 2030 mennessä näillä aloitteilla vähennetään riippuvuutta fossiilisista polttoaineista ja mahdollisesti säästetään vuosittain miljardeja. Teollisuuden sähköistämiseen myönnettävät verohyvytykset voivat edistää sähköistämistä ja auttaa EU:n teollisuutta parantamaan kilpailukykyään tukemalla tarvittavien laitteiden kohtuuhintaisuutta, lisäämällä myyntiä ja kannustamalla kuluttajia tuotteiden omaksumiseen.

Digitalisaatio on toinen säästöjen lähde kuluttajille, mutta myös mahdollinen heikko kohta. Komissio aikoo hyväksyä vuonna 2026 **energia-alan digitalisaatiota ja tekoälyä koskevan strategisen etenemissuunnitelman**, jolla nopeutetaan eurooppalaisten tekoälyratkaisujen käyttöönottoa muun muassa sähköverkon optimoinnissa, rakennusten ja teollisuuden energiatehokkuudessa ja kysyntäpuolen joustossa. Lisäksi sillä edistetään tekoälyyn perustuvaa tutkimusta ja innovointia luomalla yhteyksiä startup-yritysten ja energiayritysten välille ja varmistamalla samalla vahvat kyberturvallisuutta, tietosuojaa ja turvallisuutta koskevat suojatoimet. Komissio aikoo myös **tarkastella datakeskusten lisääntyvää energiankulutusta**^{78,79} ja edistää niiden kestäväää integrointia energiajärjestelmään. Datakeskukset saattavat lisätä energiajärjestelmän kuormitusta ja nostaa energian hintaa, erityisesti kun otetaan huomioon datakeskusten mahdollisuudet ylittää muiden energiankuluttajien tarjoukset energian saamiseksi.

Samalla EU:n **strateginen energiateknologiasuunnitelma** (SET-suunnitelma) auttaa puuttumaan puhtaaseen energiaan ja sähköistämiseen liittyvien EU:n tutkimus- ja innovointisalkkujen nykyiseen hajanaisuuteen. Toimia on vielä tehostettava, jotta saavutetaan EU:n julkisten ja yksityisten menojen tavoite, joka on 3 prosenttia suhteessa BKT:hen.^{80,81} Komissio edistää innovointia erityisesti koordinoinnin kautta jäsenvaltioiden kanssa nettonollateollisuutta koskevalla säädöksellä perustetun SET-suunnitelman ohjausryhmän kautta.⁸² Jotta voidaan tukea fuusiota innovatiivisena ja vähähiilisenä tulevaisuuden

⁷⁸ Digitaalisen infrastruktuurin osuus EU:n sähkönkulutuksesta on noin 3,5 prosenttia, josta datakeskusten osuus on noin 70 prosenttia. [Energy consumption in data centres and broadband communication networks in the EU](#); Yhteinen tutkimuskeskus (JRC), 2024.

⁷⁹ [Why European data centres are set for major growth](#); Morgan Stanley & Co., heinäkuu 2024.

⁸⁰ [Eurooppa-neuvoston 23. maaliskuuta 2023 antamat päätelmät](#) (EUCO 4/23).

⁸¹ Komission tiedonanto [SET-suunnitelman tarkistuksesta](#) (COM(2023) 634 final).

⁸² [Nettonollateollisuutta koskeva säädös, asetus](#) (EU) 2024/1735.

energiälähteenä, tullaan ehdottamaan lisäksi **fuusiostrategiaa**, johon sisältyy julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden perustaminen kaupallistamisen nopeuttamiseksi.

Energia- ja ilmastotavoitteidensa saavuttamiseksi EU tarvitsee vuosina 2021–2030 vuosittain yli 570 miljardia euroa ja vuosina 2031–2040 vuosittain 690 miljardia euroa investointeihin uusiutuvaan energiaan, kuten aurinko-, tuuli- ja biomassainvestointeihin, energiatehokkuuteen ja verkkokapasiteettiin. Komissio arvioi myös ydinenergiaan liittyviä investointitarpeita⁸³ ja edistää investointeja seuraavan sukupolven puhtaisiin energiateknologioihin, kuten ydinfuusioon, tehostettuihin geotermisiin ja kiinteisiin akkuihin sekä nykyiseen kapasiteettiin, kuten kunnostukseen. Suurin osa investoinneista on saatava yksityisestä pääomasta, mutta julkista rahoitusta on kohdennettava paremmin yksityisten investointien houkuttelemiseksi vähentämällä strategisten hankkeiden riskiä erityisesti takaus- ja pääomavälineiden avulla. Komissio korjaa investointivajetta ja mobilisoi yksityistä pääomaa energiasiirtymään **puhtaan energian investointistrategialla** ja esittää **päivitetyн ohjeellisen ydinohjelman (PINC)**.

Aidon energiaunionin loppuun saattaminen edellyttää ennen kaikkea **täysin yhdentyneitä energiamaarkkinoita**, joilla on **yhtenäinen hallintokehys**, jolla linjataan kansalliset ja EU:n tason tavoitteet ja varmistetaan, että rajatylittävät ja EU:n kannalta merkitykselliset päätökset tehdään oikealla tasolla. Tätä varten komissio julkaisee viimeistään vuoden 2026 alussa **valkoisen kirjan sähkömarkkinoiden syvemmästä yhdentymisestä**.

Lisäksi **kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat** on kehitettävä strategisiksi investointisuunnitelmiksi, joilla edistetään investointien ennustettavuutta, kuluttajien luottamusta, innovointia ja puhtaiden teknologioiden markkinoiden kasvua. Komissio aikoo ehdottaa energiaunionin hallintoasetuksen⁸⁴ tarkistamista **energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnon** yksinkertaistamiseksi, vahvistamiseksi ja nykyaikaistamiseksi, jotta Eurooppaa voidaan valmistella vuoden 2030 jälkeisiin energia- ja ilmastopoliittisiin puitteisiin. Lisäksi alueellisilla aloitteilla, kuten Välimeren alueen energia- ja puhtaan teknologian yhteistyöaloitteella, voisi olla osansa puhtaan teknologian valmistuksen tukemisessa.

Energian hinnat voivat vaihdella huomattavasti jäsenvaltioiden välillä. Komissio perustaa **energiaunionia käsittelevän työryhmän** tehostaakseen koordinoitua energiaunionissa ja vahvistaakseen sähköjärjestelmän hallinnointia. Työryhmä koostuu komission, asiaankuuluvien EU:n elinten, jäsenvaltioiden ja tarvittavien sidosryhmien korkean tason edustajista, ja se tarkastelee ja määrittää teknisiä ja sääntelyyn liittyviä mukautuksia ja raportoi säännöllisesti komission puheenjohtajalle, Eurooppa-neuvostolle, energianeuvostolle ja Euroopan parlamentille.

Tukeakseen tätä työtä komissio aikoo **keskittyä entistä enemmän arvioimaan asiaankuuluvien aloitteiden vaikutuksia energian kohtuuhintaisuuteen kotitalouksille ja yrityksille**. Analyysihin osallistuu mahdollisuuksien mukaan ulkopuolisia asiantuntijoita, ja niiden tulokset otetaan asianmukaisesti huomioon uusien lainsäädäntöaloitteiden vaikutustenarvioinneissa ja voimassa olevan lainsäädännön uudelleentarkastelussa. Tulokset täydentävät tietoja, joita komissio julkaisee säännöllisesti aloitteidensa vaikutuksista eri

⁸³ https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/green.html.

⁸⁴ [Energiainvestointien ja ilmastotoimien hallinnosta annettu asetus](#) (EU) 2018/1999.

kertomuksissa, kuten energiaunionin tilaa koskevassa katsauksessa⁸⁵ sekä energian hintoja ja kustannuksia koskevissa kertomuksissa.⁸⁶

Asia	Energiaunionin valmiiksi saattaminen
Toimintatapa	Komissio aikoo - perustaa energiaunionia käsittelevän työryhmän; - julkaista valkoisen kirjan sähkömarkkinoiden syvemmästä yhdentymisestä; - tarkistaa energiaunionin hallintoa koskevaa asetusta; - esittää puhtaan energian investointistrategian, päivitetyn ohjeellisen ydinohjelman (PINC) ja fuusiostrategian; - esittää sähköistämistä koskevan toimintasuunnitelman, energia-alan digitalisaatiota ja tekoälyä koskevan strategisen etenemissuunnitelman sekä lämmitys- ja jäähdytysstrategian.
Aikataulu	2025: Energiaunionia käsittelevä työryhmä, puhtaan energian investointistrategia ja PINC. Vuoden 2027 puoliväliin mennessä muut aloitteet.
Vaikutus	Sähkömarkkinoiden yhdentymisen syventäminen käynnistämällä vuoropuhelu markkinoiden tulevasta kehityksestä ja perustamalla energiaunionia käsittelevä työryhmä. Järjestelmän kustannusten jyrkän nousun estäminen, sillä ilman toimenpiteitä ne nousisivat jopa 103 miljardiin euroon vuoteen 2040 mennessä.⁸⁷ Investointien lisääminen ja kustannusten pienentäminen vähentämällä pääomariskejä eli investointeihin liittyviä mahdollisia riskejä, keventämällä suunnitteluun ja raportointiin liittyvää hallinnollista taakkaa ja parantamalla jäsenvaltioiden koordinoitua politiikan muotoilussa, takaamalla investointivarmuus vuoteen 2040 ja tekemällä kansallisista energia- ja ilmastosuunnitelmista todellisia investointisuunnitelmia. Sähköistämisen nopeuttaminen 40 prosentilla vuoteen 2030 mennessä⁸⁸ hyödyntämällä joustavuutta lämpö-, liikenne- ja vetysektoreiden sähköistämisessä voi johtaa energiajärjestelmässä 32 miljardin euron vuotuisiin kustannussäästöihin vuonna 2030.⁸⁹ Pelkästään sähköajoneuvojen kaksisuuntainen lataus voisi säästää 9,7 miljardia euroa.⁹⁰ Lämmityksen ja jäähdytyksen tehokkuuden parantaminen lisäämällä lämmön talteenottoa, uudelleenkäyttöä ja lämpöpumppujen käyttöönottoa. Hukkalämmön talteenoton laajentaminen teollisuusprosesseissa ja energiapalveluissa voi parantaa järjestelmän tehokkuutta ja vähentää kustannuksia. Lämpöpumppujen laajempi käyttöönotto ja kotitalouksien parempi energiatehokkuus voisivat vähentää fossiilisten polttoaineiden tuontimenoja 60 miljardilla eurolla vuoteen 2030

⁸⁵ Esimerkiksi [Vuoden 2024 energiaunionin tilaa koskeva katsaus](#) (COM(2024) 404 final) .

⁸⁶ [Energy prices and costs in Europe - European Commission](#).

⁸⁷ [Redispatch and Congestion Management](#); Yhteinen tutkimuskeskus (JRC), toukokuu 2024.

⁸⁸ Vuonna 2024 sähkön osuus Euroopan unionin energian loppukulutuksesta on noin 23 prosenttia. 32–33 prosentin osuus vuoteen 2030 mennessä perustuu energiajärjestelmän mallintamiseen, jossa käytetään PRIMES- ja POTEnCIA-menetelmiä. Vaihteluvälin laskemiseen käytetty energian loppukulutus vastaa Eurostatin määritelmiä (*nrg_ind_fecf*), eli mukaan luetaan teollisuus, liikenne, kotitaloudet, palvelut, maatalous ja lämpöpumppujen tuottama ympäristölämpö; ulkopuolelle jäävät kansainvälisen lentoliikenteen ja meriliikenteen polttoaineet.

⁸⁹ [Mission Solar 2040: Europe's Flexibility Revolution](#); SolarPower Europe, kesäkuu 2024.

⁹⁰ [Potential of a full EV-power-system-integration in Europe](#); T&E, Fraunhofer ISE & ISI, lokakuu 2024.

mennessä ja samalla vähentää muiden energiankantajien kysyntää ja vakauttaa hintoja. **Digitalisaation hyödyntäminen** energia-alan kustannusten leikkaamiseksi⁹¹ ja tehokkuuden parantaminen niin, että saavutetaan arviolta 5 prosentin säästöt käytössä ja kunnossapidossa, 5 prosentin säästöt sähköntuotannossa ja 5 prosentin säästöt verkkohäviöissä.⁹²

Pilari III: Investointien houkuttelu ja toimitusten varmistaminen

Aito energiaunioni, joka perustuu unionin omaan puhtaaseen ja kohtuuhintaiseen energiaan kaikille eurooppalaisille kuluttajille, edellyttää seuraavan vuosikymmenen aikana huomattavia investointeja ja vankkaa hallintoa. Tämän toimintasuunnitelman nopea toteuttaminen edellyttää vahvaa poliittista johtajuutta ja sitoutumista sekä kaikkien energian arvoketjun toimijoiden osallistumista.

Toimi 6: Kolmikantasopimuksen tekeminen kohtuuhintaisesta energiasta Euroopan teollisuudelle

Markkinoiden kasvava epävarmuus voi aiheuttaa merkittäviä haasteita hankkeiden toteuttajille ja viivästyttää tai estää investointeja. Tämän torjumiseksi hallitukset, energiantuottajat ja energiaa kuluttavat toimialat voivat yhdessä luoda suotuisan investointiympäristön kohtuuhintaiselle ja kestäväälle energiajärjestelmälle ja kilpailukykyiselle teollisuudelle varmistaen samalla laadukkaiden työpaikkojen säilymisen ja luomisen, kuten Antwerpenin julistuksessa korostetaan.

- ❖ **Puhtaan energian tuottajat tarvitsevat mittakaavaa ja kysynnän varmuutta** pitkän aikavälin suunnittelun varmistamiseksi, mikä auttaa vähentämään investoijiin kohdistuvia riskejä ja hankekustannuksia. Tämä varmuus hyödyttäisi myös **toimitusketjun valmistajia**, esimerkiksi verkkohankkeisiin tarkoitettujen sähköasemien tai kaapeleiden tuottajia, ja antaisi niille mahdollisuuden investoida uuteen tuotantokapasiteettiin Euroopassa ja tarjota alhaisempia hintoja. Tämä antaisi esimerkiksi suurille aurinko- tai merituulivoimahankkeiden kehittäjille mahdollisuuden turvata toimitusketjut ja tehdä hankintoja pienemmin kustannuksin.
- ❖ **Energiaa kuluttava teollisuus** ja erityisesti **energiaintensiivinen teollisuus tarvitsee varmuutta energian toimituksista ja hinnoista**, jotta se voi suunnitella tuotantoaan ja tehdä muutoksen kannalta ratkaisevia investointipäätöksiä. Esimerkiksi terästeollisuus tarvitsee pitkän aikavälin varmuutta sähkön toimituksista ja hinnoista voidakseen investoida tuotantoprosessien sähköistämiseen. Vastineeksi energiantensiivinen teollisuus voi tarjota energiantuottajille ostovarmuutta tekemällä pitkäaikaisia sopimuksia.
- ❖ **EU ja jäsenvaltioiden hallitukset voivat vähentää riskejä vakaila sääntelykehyksillä ja toimenpiteillä, joilla helpotetaan investointeja.** Tämän **ennustettavuuden** tarjoaminen hankkeiden kehittäjille ja toimitusketjuille vähentää osaltaan investointien riskejä ja alentaa yritysten ja kotitalouksien kustannuksia. Tämä voitaisiin tehdä esimerkiksi **sitoutumalla** puhtaan energian hankkeita koskevien **huutokauppojen pitemmän aikavälin luotettavaan ja yksityiskohtaiseen aikatauluun** ja tukeutumalla **kannustaviin tarjouskilpailusuunnitelmiin**, joissa

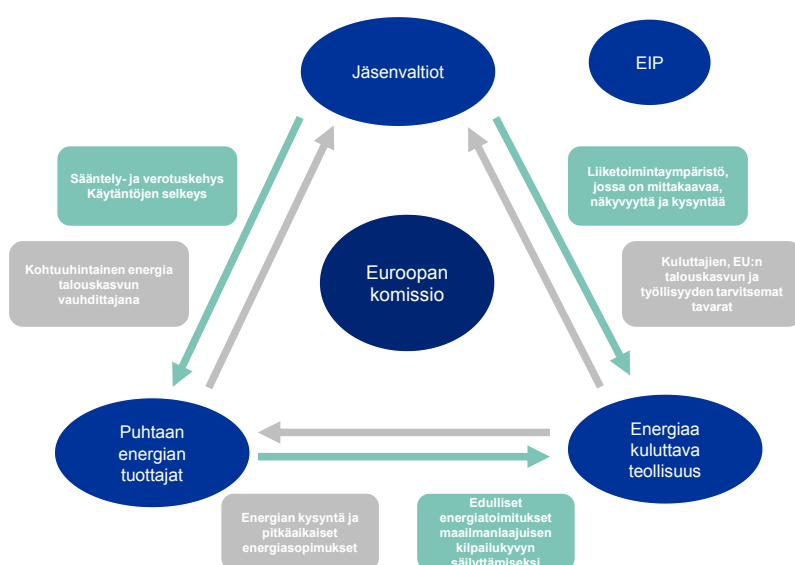
⁹¹ [Implications of digitalisation on future electricity market design](#); Oxford Institute for Energy Studies, huhtikuu 2023.

⁹² [Strategic analysis and development plan design on digital transformation in the energy industry](#); Liu & Lu, 2021.

otetaan huomioon nettonollateollisuutta koskevan säädöksen **häiriönsietokykyä, turvallisuutta ja kestävyyttä koskevat periaatteet.**

Tuulivoimaa koskevasta peruskirjasta⁹³ ja aurinkoenergiaa koskevasta peruskirjasta⁹⁴ saadut kokemukset ovat tässä osoittaneet lisäarvon, joka saadaan institutionaalisten ja taloudellisten toimijoiden tuomisesta yhteen, jotta voidaan toteuttaa ratkaisevia toimia kilpailukykyisen arvoketjun rakentamiseksi puhtaan siirtymän keskeisillä aloilla.

Näiden kokemusten pohjalta **kattavalla kohtuuhintaista energiaa koskevalla kolmikantasopimuksella voidaan yhdistää nämä sitoumukset** ja luoda investointiympäristö, joka tukee kustannustehokasta energiantuotantoa, luotettavaa energiahuoltoa ja pitkän aikavälin talouskasvua kaikille sidosryhmille.



Kaavio 4. Kolmikantasopimus kohtuuhintaisesta energiasta Euroopan teollisuudelle

Asia	Kohtuuhintaista energiaa koskeva kolmikantasopimus , jonka osapuolina ovat julkinen sektori, mukaan luettuna rahoituslaitokset, puhtaan energian kehittäjät ja energiaa kuluttava teollisuus.
Toimintatapa	Laajalla kolmikantasopimuksella - parannetaan ennustettavuutta ja skaalausta energiantuottajille, joilla on näin varma ostaja tuotannolleen, ja energian ostajille, jotka voivat hyötyä kohtuuhintaisesta ja vakaasta energiahuollosta; - tuetaan alan liiketoimintamalleja komission, EIP:n ja jäsenvaltioiden tarjoaman tuen ansiosta, mikä auttaa vähentämään investointien riskejä ja kasvamaan. Tähän sisältyisi alakohtaisia sopimuksia tietyillä aloilla (esim. vety, synteettiset polttoaineet, akut, merituulivoima, aurinkoenergia, verkot).
Aikataulu	2025

⁹³ [Euroopan tuulivoimaa koskeva peruskirja.](#)

⁹⁴ [Euroopan aurinkovoimaa koskeva peruskirja.](#)

Vaikutus	Lisätään avoimuutta, näkyvyyttä ja varmuutta tuottajien ja energiaa kuluttavan teollisuuden kannalta, tuetaan investointipäätöksiä ja alennetaan kustannuksia ja energian hintoja.
----------	--

Pilari IV: Valmius mahdollisten energiakriisien varalta

Hiljattainen energiakriisi, joka oli Euroopan tähän mennessä vakavin, on korostanut EU:n tason koordinoitua merkitystä hintapiikkien hallinnassa sisämarkkinoilla. Jotta voidaan parantaa kykyä selviytyä mahdollisista tulevista energiakriiseistä, jäsenvaltiot tarvitsevat välineitä tehokkaiden toimien toteuttamiseksi ja toimitusvarmuutta koskevaa kehystä on vahvistettava ottaen huomioon viimeaikaisesta kehityksestä saadut kokemukset.

Toimi 7: Toimitusvarmuuden takaamisen kautta hintavakauteen

Vakaat energiatoimitukset ovat ratkaisevan tärkeitä talouden häiriönsietokyvyn, kohtuuhintaisen energian jatkuvan saatavuuden ja äärimmäisten hintavaihtelujen välttämisen kannalta. Geopoliittisten jännitteiden, kyberhyökkäysten, tahallisten hyökkäysten tai äärimmäisten sääilmiöiden aiheuttamat energiatoimitusten häiriöt uhkaavat kohtuuhintaisuutta. Uusi sääntelykehys on tarpeen, jotta voidaan parantaa EU:n energiajärjestelmän häiriönsietokykyä ja hillitä energian hintojen epävakautta.

Asia	Hintavakauden edistäminen energiavarmuuden kehyksellä, jossa otetaan huomioon energiakriisin aikana opitut asiat
Toimintatapa	Komissio esittää lainsäädäntöehdotuksen EU:n nykyisen energiavarmuuden sääntelykehyksen tarkistamiseksi
Aikataulu	Vuoden 2026 alussa
Vaikutus	Energian saatavuuden parantaminen kaikkina aikoina ja parempi varautuminen tiukan toimitustilanteen kausiin voivat auttaa vähentämään hintojen epävakautta ja alentamaan hintoja.

Toimi 8: Hintakriiseihin varautuminen

Sähködirektiivi ja kaasudirektiivi sisältävät säännöksiä, joiden nojalla neuvosto voi komission ehdotuksesta julistaa hintakriisin, kun tietyt poikkeuksellisen kriisin edellytykset täyttyvät. Tällaisissa tilanteissa kysynnän vähentäminen tiettyinä tunteina on keskeistä energiakriisien vaikutusten lieventämisessä. Kriisiaikojen ulkopuolellakin voidaan jo nyt suunnitella ja aktivoida **järjestelmiä, joilla vähennetään huippukysyntää, jolloin toimittaja maksaa kuluttajille kulutuksen vähentämisestä tiettyinä tunteina**. Useissa jäsenvaltioissa saadut kokemukset osoittavat, että järjestelmän poikkeuksellisen kuormituksen ja korkeiden hintojen aikana kuluttajat ovat halukkaita vähentämään kysyntää vapaaehtoisesti.

Asia	Hintahuippujen välttäminen energiakriisien aikana
Toimintatapa	Komission ohjeet jäsenvaltioille kysyntähuippuja vähentävien järjestelmien kehittämisestä ja toteuttamisesta kuluttajille suunnattujen hyvityskannustimien käyttöä avulla. Siirtoverkonhaltijat ottavat käyttöön ja aktivoivat toimenpiteitä, joilla vähennetään energian kysyntää huippukysyntäaikoina ja siirretään kysyntää myöhemmäksi.
Aikataulu	Jatkuva; otettava käyttöön hintapiikkien/järjestelmän stressikausien aikana
Vaikutus	Alhaisemmat hinnat energian kysyntähuippujen aikana, hintojen heilahtelun väheneminen ja lopullisten energialaskujen pitäminen aisoissa

Toiseksi tapauksissa, joissa **verkon pullonkaulat** tai ylikuormitus haittaavat vakavasti energiavirtoja, tarvitaan tiivistä yhteistyötä siirtoverkonhaltijoiden ja kansallisten sääntelyviranomaisten kanssa, jotta voidaan **tilapäisesti lisätä käytettävissä olevaa rajat ylittävää siirtokapasiteettia tietyissä tilanteissa** (esimerkiksi Kaakkois-Euroopassa vuonna 2024 nähty alueellinen hintakriisi) ja varmistaa, että energia kulkee alueille, joihin vaikutukset kohdistuvat pahimmin. **Huoltokatkot on koordinoitava asianmukaisesti** energian sisämarkkinoilla, jotta vältetään tällaisten käyttökatkojen tarpeettomat vaikutukset naapurijäsenvaltioihin.

Asia	Halvan sähkön rajatylittävän saatavuuden parantaminen
Toimintatapa	Tehdään yhteistyötä siirtoverkonhaltijoiden ja kansallisten sääntelyviranomaisten kanssa sen varmistamiseksi, että käytettävissä olevaa rajat ylittävää kapasiteettia lisätään tilapäisesti tietyissä tilanteissa ja että huoltokatkoja koordinoidaan ja suunnitellaan asianmukaisesti yli rajojen, jotta vältetään sähkön liikkeen rajoitukset
Aikataulu	Tarvittaessa, esimerkiksi tietyissä alueellisissa hintakriiseissä
Vaikutus	Varmistetaan, että rajatylittävä sähkökauppa maksimoidaan kriisitilanteissa paikallisten hintapiikkien lieventämiseksi tietyillä markkinoilla

Koska maakaasun odotetaan yleisesti pysyvän sähkön tärkeimpänä hinnanmäärittäjänä EU:ssa lähivuosina, komissio on valmis tukemaan jäsenvaltioita valtioneuvoston suunnittelussa, jotta ne voivat puuttua äärimmäisiin hintapiikkeihin ja poikkeuksellisiin hintaympäristöihin ja jotta sähkön hinnat voidaan irrottaa korkeista kaasun hinnoista, hyviksi todettujen mallien pohjalta hätätilanteissa.

5. PÄÄTELMÄT JA JATKOTOIMET

Kohtuuhintaista energiaa koskevassa toimintasuunnitelmassa esitetään kahdeksan konkreettista lyhyen aikavälin toimenpidettä **kilpailukykyä, kohtuuhintaisuutta, turvallisuutta ja kestävyyttä edistävän aidon energiaunionin toteuttamiseksi**. Tämän muutossuunnitelman toteuttaminen edellyttää kaikkien toimijoiden osallistumista: i) EU:n koordinoitua Euroopan parlamentin ja neuvoston välineellisellä tuella tehokkaan ja käytännöllisen lainsäädäntökehityksen varmistamiseksi, ii) jäsenvaltioiden tiivistä yhteistyötä toimien toteuttamiseksi kentällä ja sen varmistamiseksi, että suunnitelman koko potentiaali hyödyttää kansalaisia, iii) sidosryhmien – teollisuuden ja yritysten, työntekijöiden, innovoijien ja kansalaisten – aktiivista osallistamista ja iv) korkeimman poliittisen tason osallistumista energiaunionia käsittelevän työryhmän kautta.

Komissio panee toimintasuunnitelman **täytäntöön ja seuraa** edistymistä sen toteuttamisessa ja **raportoi** siitä tulevissa **energiaunionin tilaa koskevissa raporteissaan**. Komissio tiedottaa säännöllisesti Euroopan parlamentille ja energiaministerien neuvostolle edistymisestä ja keskustelee vaikutuksista.

Edessä on suuria haasteita. Mutta suuria ovat vahvuutemme. Yhdessä olemme rakentaneet häiriönsietokykyisiä verkkoja ja maailman integroiduimman energiaverkon. Olemme vaalineet vahvaa tuotantopohjaa, erittäin ammattitaitoista työvoimaa ja kehittyntä teknologiaa ja luoneet vahvan sääntelykehityksen. Olemme pysyneet lujina ja edenneet kohti hiilestä irtautumista, purkaneet talouskasvun ja hiilidioksidipäästöjen välisen kytköksen ja osoittaneet johtajuutta maailmanlaajuisessa energiasiirtymässä. **Näiden vahvuuksien avulla voidaan vastata Euroopan nykyisiin haasteisiin.**

On selvää, miksi niihin on vastattava. Energia on taloutemme ja yhteiskuntamme perusta. Sen menot ovat murto-osa suhteessa EU:n BKT:hen,⁹⁵ mutta se on koko talouden käyttövoima. Se pitää liikkeessä junat, lämmittää asunnot ja antaa käyttövoiman koneille, jotka valmistavat päivittäin käyttämämme tavarat. Se on ollut myös yksi EU:n peruspilareista siitä lähtien, kun hiili ja teräs olivat Euroopan jälleenrakentamisen tukipilareita. Se on tukenut taloutemme kasvua ja parantanut eurooppalaisten jokapäiväistä elämää.

Energiantuotanto ja energiamarkkinoiden yhdentyminen ovat aina olleet olennaisen tärkeitä **Euroopan yhtenäisyyden** kannalta. Euroopan hiili- ja teräsyhteisöstä aina energiaunionin kehittämiseen saakka energia on ollut **talouden vakauden avaintekijä ja EU:n yhdentymisen edistäjä**. **Kilpailukykykompassin** ohjaamana ja **puhtaan teollisuuden ohjelman** tukena tämä **kohtuuhintaista energiaa koskeva toimintasuunnitelma** antaa meille mahdollisuuden hyödyntää vahvuuksiamme, vapauttaa **energiaunionimme todellisen arvon** ja vahvistaa EU:n sitoutumisen osallistavaan energiasiirtymään, **jossa yhtäkään ihmistä tai yhteisöä ei jätetä jälkeen**.

LIITE I: YHTEENVETO TOIMISTA JA AIKATAULUSTA

Asia	Aikataulu	Toteuttaja
Pilari I: Energiakustannusten alentaminen		
Toimi 1: Sähkölaskuista kohtuuhintaisempia		
Tehokkaammat verkkomaksut energiajärjestelmän kustannusten alentamiseksi	Vuoden 2025 toinen neljännes	Komissio, jäsenvaltiot, kansalliset sääntelyviranomaiset
Sähkön verotuksen alentaminen ja muiden kuin energiakustannusten poistaminen laskuista	Toimintasuunnitelman hyväksymisestä alkaen Vuoden 2025 viimeinen neljännes (suositus)	Jäsenvaltiot komission tuella
Kuluttajille mahdollisuus vaihtaa halvempiin energiantoimittajiin torjuen samalla energiaköyhyyttä	Vuoden 2025 kolmas neljännes	Komissio, jäsenvaltiot, kansalliset sääntelyviranomaiset

⁹⁵ EU-valtioiden energiamenot ovat vain 1,1 % EU:n BKT-menoista.

(https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Government_expenditure_on_economic_affairs).

⁹⁶ Vuosina 2000–2021 fossiilisten polttoaineiden bruttotuonti oli keskimäärin noin 20 prosenttia tavaroiden kokonaistuonnista, mikä vastaa 2,8:aa prosenttia EU:n BKT:stä (Eurostatin CN-koodia 27 koskevien kauppätietojen perusteella). [Vaikutustenarviointiraportti oheisasiakirjana komission tiedonantoon Euroopan vuoden 2040 ilmastotavoitteesta](#) (SWD(2024) 63 final, osa 3/5).

Toimi 2: Sähkön toimituskustannusten alentaminen		
Sähkön vähittäishintojen irrottaminen korkeista ja epävakaista kaasuhinnoista	Vuoden 2025 toinen neljännes (EIP) ja vuoden 2025 viimeinen neljännes (hinnanerosopimuksia koskevat ohjeet)	Komissio, EIP, jäsenvaltiot
Lupa-aikojen lyhentäminen nopeutettua energiasiirtymää varten	Toimintasuunnitelman hyväksymisestä alkaen ja vuodet 2025–2026	Komissio, jäsenvaltiot, kansalliset toimivaltaiset viranomaiset
Verkkojen laajentamisen, nykyaikaistamisen ja digitalisoinnin nopeuttaminen	Vuoden 2026 ensimmäinen neljännes	Komissio, jäsenvaltiot, siirtoverkonhaltijat
Järjestelmän joustavuuden lisääminen ottamalla käyttöön varastointia ja kysyntäjoustoa	Toimintasuunnitelman hyväksymisestä alkaen Vuoden 2025 toinen neljännes (valtioneuvoston päätös) Vuoden 2026 ensimmäinen neljännes (kulutusjoustoa koskeva verkkosääntö)	Komissio, jäsenvaltiot
Ohjeet joustavuudesta maksettavan korvauksen edistämiseksi vähittäissopimuksissa	Vuoden 2025 viimeinen neljännes	Komissio, jäsenvaltiot
Toimi 3: Parannukset kaasumarkkinoilla energian oikeudenmukaisen hinnoittelun varmistamiseksi		
Oikeudenmukaisen kilpailun varmistaminen kaasumarkkinoilla	Vuoden 2025 viimeinen neljännes	Komissio, jäsenvaltiot, ACER, ESMA, kansalliset sääntelyviranomaiset
EU:n ostovoiman hyödyntäminen paremman sopimuksen saamiseksi tuontimaakaasulle	Vuoden 2025 ensimmäinen–toinen neljännes	Komissio kansainvälisten kumppaneiden kanssa
Toimi 4: Energiatehokkuus: energiansäästöjen aikaansaaminen		
Euroopan laajuiset energiatehokkuusmarkkinat	Vuoden 2025 kolmas/viimeinen neljännes	Komissio, EIP, rahoituslaitokset, energiatehokkuusala
Tehokkaampien ja käyttöikänsä pitempien laitteiden ja tuotteiden tarjoaminen kuluttajille	Toimintasuunnitelman hyväksymisestä alkaen	Komissio, jäsenvaltiot, kansalliset markkinavalvonta- ja tulliviranomaiset

Pilari II: Aidon energiaunionin rakentaminen		
Toimi 5: Energiaunionin loppuun saattaminen		
Energiaunionia käsittelevän työryhmän perustaminen	2025	Komissio, jäsenvaltiot, asiaankuuluvat EU:n elimet, asiantuntijat
Investointivajeen korjaaminen ja yksityisen pääoman hankkiminen	Vuoden 2025 toinen neljännes	Komissio, EIP, InvestEU
Yhdentyneempien energiamarkkinoiden luominen	Vuodesta 2026 vuoden 2027 puoliväliin	Komissio, jäsenvaltiot, Euroopan parlamentti ja sidosryhmät
Investointivarmuuden ja yksinkertaisemman hallintojärjestelmän tarjoaminen vahvan energiaunionin luomiseksi		Komissio
Sähköistämisen vauhdittaminen		Komissio, jäsenvaltiot
Digitalisaation ja tekoälyn käytön lisääminen energia-alalla		Komissio
Hiilestä irtautuminen ja lämmitys- ja jäähdytysalan integrointi kaasun korvaamisen mahdollistamiseksi		Komissio, jäsenvaltiot
Pilari III: Investointien houkuttelu ja toimitusten varmistaminen		
Toimi 6: Kolmikantasopimus kohtuuhintaisesta energiasta Euroopan teollisuudelle		
Kohtuuhintaista energiaa koskeva kolmikantasopimus	2025	Komissio, jäsenvaltiot, EIP, energiantuottajat ja teollisuus
Pilari IV: Valmius mahdollisten energiakriisien varalta		
Toimi 7: Toimitusvarmuuden kautta hintavakauteen		
Hintavakauden edistäminen tarkoituksenmukaisen energiavarmuuskehityksen avulla	Vuoden 2026 alussa	Komissio
Toimi 8: Hintakriisivalmius		
Hintahuippujen välttäminen energiakriisien aikana	Energiakriisien aikana	Komissio, jäsenvaltiot, siirtoverkonhaltijat
Kohtuuhintaisen sähkön rajatylittävän saatavuuden parantaminen	Energiakriisien aikana	Komissio, kansalliset sääntelyviranomaiset, siirtoverkonhaltijat